

Muzeum středního Pootaví Strakonice
VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

MUZEUM STŘEDNÍHO POOTAVÍ STRAKONICE

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2025

Muzeum středního Pootaví

Strakonice

Muzeum středního Pootaví Strakonice

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2025

Odpovědný redaktor: PhDr. Ivana Říhová

Redakce: Mgr. Robert Malota

Korektury: Ludmila Vilánková, Mgr. Robert Malota

Sazba, grafická úprava a realizace: Kristýna Červenková

Foto: archiv Muzea středního Pootaví Strakonice

Vydalo Muzeum středního Pootaví Strakonice v roce 2026.

Účelový tisk pro muzea, spolupracovníky a přátele muzea ve Strakonících.

978-80-909944-0-9

OBSAH

1.0	Úvod	
1.1.	Úvodem	7
1.2.	Personální obsazení muzea	9
2.0	Oddělení programu a propagace	
2.1	Výstavy a akce 2025	13
2.2	Zapomenuté umění v rukou mistra	17
2.3	Den ve středověku	19
2.4	Pohádkové Vánoce	21
2.5	Edukační činnost	23
2.6	Spolupráce s influencery	27
2.7	Advent na mlýně	29
2.8	Adventní trhy pod Rumpálem	31
2.9	Marketingové aktivity muzea	33
3.0	Oddělení provozu	
3.1	Bezpečný a plynulý chod muzea	37
4.0	Oddělení Hoslovice	
4.1	Střípky ze mlýna	41
5.0	Oddělení odborných pracovníků	
5.1	Shrnutí činnosti oddělení	45
5.2	Rozšíření muzejní sbírky	46
5.3	Model letadla, štočky, vyšívané fezy a motocykl	47
5.4	Etnografie	49
5.5	Výtvarné umění	51
5.6	Archeologická činnost	52
5.7	Dokumentátorská činnost	55
5.8	Publikační činnost	56
5.9	Muzejní knihovna	57
5.10	Historické pohlednice a fotografie	59
5.11	Činnost Spolku přátel muzea	60
5.12	Konzervátorská dílna a depozitáře	61
5.13	Evropské dny konzervování	62
5.14	Slavnostní odhalení oltářních desek	63
5.15	Dny architektury	64
5.16	Co přinesl květen 1945	65
5.17	Dny otevřených ateliérů	66
5.18	Haj, husičky	67
5.19	100 let aviatiky ve Strakonici	68
5.20	Přednáškový cyklus muzea	69
5.21	Spolupráce s farností	71
6.0	Oddělení ekonomické	
6.1	Výsledek hospodaření za rok 2025	74
6.2	Rozbor hospodaření za rok 2025	75
6.3	Statistika návštěvnosti za rok 2025	78

1.0 | Úvod

Ředitelka Muzea středního Pootaví Strakonice PhDr. Ivana Říhová

1.1 | Úvodem

PhDr. Ivana Říhová, ředitelka

Rok 2025 potvrdil, že se naše muzeum stalo moderní paměťovou institucí, která pečuje o kulturní dědictví regionu, rozvíjí odbornou činnost a současně zůstává otevřeným a živým prostorem pro veřejnost všech generací.

Expozice v hradním areálu, otevřené v dubnu 2022, jsou stále ve výborném stavu. Do konce udržitelnosti tohoto projektu zbývají ještě dva roky, takže vzhledem k tomu, že byl financován z evropských dotací, nelze expozice do roku 2028 měnit, ale pouze doplňovat.

Dlouhodobě se naše muzeum věnuje historii a současnosti maltézského řádu, dudáctví a dudácké tradici, textilní výrobě a historii kdysi největšího strojírenského podniku na jihu Čech – Českých závodů motocyklových, dnes ČZ a.s. Postupně se snažíme rozšiřovat sbírky, které se váží k výše uvedeným tématům.

V září 2025 se muzeu naskytla příležitost získat do svých sbírek výjimečný silniční závodní motocykl ČZ 350, typ 859, který je nerozlučně spjat se jménem dvacetinásobného mistra Československa Bohumila Staši st. Někdejší vynikající jezdec je považován za legendu motoristického sportu a svými výkony stále patří mezi naše nejlepší silniční závodníky. Od roku 1964 byl továrním jezdce Českých závodů motocyklových (později ČZ) Strakonice. Značka ČZ slavila velké úspěchy na různých závodních tratích doma i ve světě.

Muzejní sbírku dud již lze považovat za největší ve střední Evropě a stále se rozrůstá.

I v tomto roce oslovily naše výstavní a kulturní projekty široké spektrum návštěvníků a posílily postavení muzea jako důležitého kulturního centra regionu. Muzeum se stalo místem setkávání, vzdělávání i inspirace, ať už prostřednictvím doprovodných programů, edukačních aktivit pro školy, komunitních akcí či spolupráce s odbornými i regionálními partnery.

Významným úkolem nadále zůstává realizace odborných aktivit, publikační činnost, systematická péče o sbírkové fondy, jejich odborné zpracování, digitalizace a další rozvoj dokumentace kulturního dědictví středního Pootaví.

Intenzivně se pracovalo i v Hoslovicích. Po mnohaletém úsilí se podařilo otevřít parkoviště a novou příjezdovou cestu ke mlýnu. Dobrá dostupnost se okamžitě projevila v nárůstu návštěvnosti. Výměnou došků na budově chlěva byla ukončena výměna střešní krytiny na všech hospodářských budovách v areálu.

Naplnio se rozeběhla stavba otevřeného depozitáře pro zemědělskou techniku, která nahradí stávající již nevyhovující přístřešek stojící mimo areál. Realizátorem stavby byla ve výběrovém řízení vybrána firma PV Stav Prachatice. Otevřený depozitář bude dokončen v červnu 2026. Získali jsme rovněž dotaci ve výši 5,5 mil. Kč (55 % z celkových nákladů) na vybudování speciálního vodního hřiště, které zpestří naši nabídku zejména pro rodiny s dětmi.

Za tím vším stojí obětavá práce zaměstnanců muzea, jejich pracovní nasazení a tvůrčí přístup, podpora našeho zřizovatele, partnerů a návštěvníků. Všem patří velké poděkování. Díky nim můžeme říci, že Muzeum středního Pootaví Strakonice je stabilní, odborně respektovaná a zároveň dynamicky se rozvíjející instituce.

Malý návštěvník oblíbené výstavy Pat a Mat

1.2 | Personální obsazení muzea v roce 2025

PhDr. Ivana Říhová, ředitelka

Oddělení marketingu, propagace

Zuzana Pekárková – vedoucí oddělení, programový a marketingový pracovník

Kristýna Červenková – grafik, výtvarník od 1. 9., Mgr. Jana Ďurčová do 30. 9.

Mgr. et Bc. Lucie Kupcová – programový a marketingový pracovník

Mgr. Jana Králová – edukační pracovník

Mgr. et Bc. Kateřina Prokopcová – edukační pracovník

Radka Straková, DiS. – výstavář

Oddělení provozní

Zdeněk Peterka – vedoucí oddělení, technický pracovník, zásobovač

František Vávra – řidič, technický pracovník

Monika Selnerová – uklízečka

Lucie Spáčilová – uklízečka

Oddělení ekonomické

Renata Ouředníková – vedoucí oddělení, ekonom, PaM, výběrová řízení, GDPR, PAP

Miroslava Francová – účetní, referent správy majetku

Radka Soukupová – administrativní a spisový pracovník

Václav Pokorný – správce IT

Jitka Jonáková – průvodce, pokladní

Lucie Kozlíková – průvodce, pokladní

Jana Krejčová – průvodce, pokladní

Bc. Jan Kuneš – průvodce, pokladní

Jitka Linhartová – průvodce, pokladní

Elena Pomajzllová – průvodce, pokladní

Oddělení odborných pracovníků

Mgr. Marie Kotlíková – vedoucí oddělení, zástupce ředitele

Mgr. Robert Malota – dokumentátor

Mgr. Martin Klecán – historik, specialista na historii maltézského řádu

Mgr. Vlastimil Král – archeolog

František Lukeš – správce sbírkového fondu

Mgr. Blanka Madová – historik

Mgr. Irena Novotná – etnografka

Mgr. Kateřina Šmídová – správce depozitáře, konzervátorka, asistent pedagoga

Bc. Eliška Švecová – kurátor sbírkového fondu VU

Ludmila Vilánková – knihovnice, podsbírka fotografií, pohlednic a starých tisků

Hoslovice

Jaroslav Janout – správce areálu Hoslovice

Miroslav Němec – průvodce, pokladník

Na zajištění provozu mlýna v Hoslovicích a v expozicích muzea na hradě bylo zejména v letních měsících využito i služeb brigádníků, kteří byli zaměstnáni na dohody o pracovní činnosti a provedení práce.

Zaměstnanci muzea při vernisáži výstavy Pohádkové Vánoce

2.0 | Oddělení programu a propagace

Momentka z představení Peče (se) celá Země

Výstava obrazů malířky Elišky Švecové

2.1 | Výstavy a akce 2025

Zuzana Pekárková

VÝSTAVNÍ ČINNOST MUZEA

V roce 2025 muzeum realizovalo celkem 15 výstav, z toho 10 s vernisáží.

Název výstavy	Termín	Místo konání
Pat a Mat	1. 3. – 28. 5.	výstavní sály hradu
Cín, zapomenutá krása starého řemesla	1. 3. – 19. 10.	výstavní sály hradu
Haj, husičky – velikonoční výstava	5. 3. – 21. 4.	kapitulní síň
Co přinesl květen 1945	6. 5. – 31. 8.	víceúčelový sál
Výstava výtvarného oboru ZUŠ Strakonice	7. 5. – 27. 5.	kapitulní síň
Malba na porcelán – R. Vozár	11. 6. – 26. 8.	výstavní sály hradu
Mozaika do Strakonice, není víc	20. 6. – 7. 9.	kapitulní síň
Tichý hlas Ze...mě – obrazy	3. 9. – 19. 10.	výstavní sály hradu
20 let jihočeské záchranné služby	4. 9. – 30. 9.	víceúčelový sál
Oltářní desky	13. 10. – 28. 10.	kapitulní síň
85. výročí založení ZUŠ Strakonice	17. 11. – 30. 11.	kapitulní síň
Co oči nevidí	3. 10. – 19. 10.	víceúčelový sál
Výstava prací žáků MŠ a ZŠ na téma Vesmír	2. 6. – 20. 6.	černá kuchyně
Dědictví starých štítů	15. 7. – 31. 8.	Muzeum Radomyšl
Jako z pohádky – vánoční výstava	5. 11. – 30. 12.	výstavní sály hradu

KULTURNÍ A DOPROVODNÉ AKCE

Muzeum realizovalo v roce 2025 celkem 86 akcí, a to samostatně i ve spolupráci s dalšími organizacemi.

Typ akce	Počet
Akce muzeum (muzejní noc, adventní trhy, koncerty, vernisáže, konference, doprovodné akce k výstavám)	41
Workshopy pro veřejnost	10
Přednášky Univerzity třetího věku	16
Přednášky muzeum	11
Akce Vodní mlýn Hoslovice	8
Celkem	86

Významné akce

- Den otevřených dveří (18. 5.)
- Hvězdná muzejní noc (20. 6.)
- Adventní trhy pod Rumpálem (5.–7. 12.)

Detail jednoho z exponátů na výstavě Mozaika do Strakonice, není víc

Workshopy pro veřejnost

Muzeum uspořádalo 10 workshopů, kterých se zúčastnilo 161 osob.

Tematicky byly zaměřeny na tradiční techniky:

- plstění (suchou i mokrou technikou)
- pletení košíků a ošatek z pedigu
- tvorbu mozaiky
- výrobu podzimních a adventních věnců

Univerzita třetího věku

Ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni proběhl další ročník Univerzity třetího věku.

Celkem bylo realizováno 16 přednášek.

Tematické okruhy:

- Nejstarší textilní techniky na Strakonicku
- Odívání na Prácheňsku v 19. století
- Rodinná obřadnost v regionu
- Loutkářská tradice na Strakonicku
- Psychologie (zimní semestr)

Edukační činnost

V roce 2025 bylo realizováno 257 edukačních programů.

VODNÍ MLÝN HOSLOVICE

V areálu Vodní mlýn Hoslovice bylo realizováno 8 tradičních řemeslných akcí.

Přehled akcí

12. 4.	Vítání jara
24. 5.	Letnice
21. 6.	Na sv. Jána
19. 7.	Dětský den
30. 8.	Dožínky
20. 9.	Den řemesel
18. 10.	Plody podzimu
13. 12.	Advent na mlýně

NOVINKA ROKU 2025 – ADVENT NA MLÝNĚ

Díky nově vybudované příjezdové cestě a parkovišti bylo možné poprvé realizovat zimní program Advent na mlýně.

Akce nabídla návštěvníkům autentickou předvánoční atmosféru v historickém prostředí mlýna. K vidění byla tradiční řemesla – zdobení perníčků, drátování či výroba slaměných ozdob. Na řemeslném trhu bylo možné zakoupit vánoční dekorace, drobné dárky i občerstvení včetně svařeného vína. Pro děti byly připraveny rukodělné dílničky.

Ve světnici se pekli domácí chléb a čerstvě zadělávané vánočky, čímž jsme se snažili nastínit tradiční podobu venkovského adventu. Součástí programu byla rovněž obchůzka lucek, zvyk doložený především z oblastí jižních a jihozápadních Čech, zejména z Prácheňska a Pošumaví.

Akce pořádané ve Vodním mlýně Hoslovice navštívilo v roce 2025 celkem 6 273 návštěvníků.

Rudolf Vozár při malbě na porcelán

2.2 | Zapomenuté umění v rukou mistra

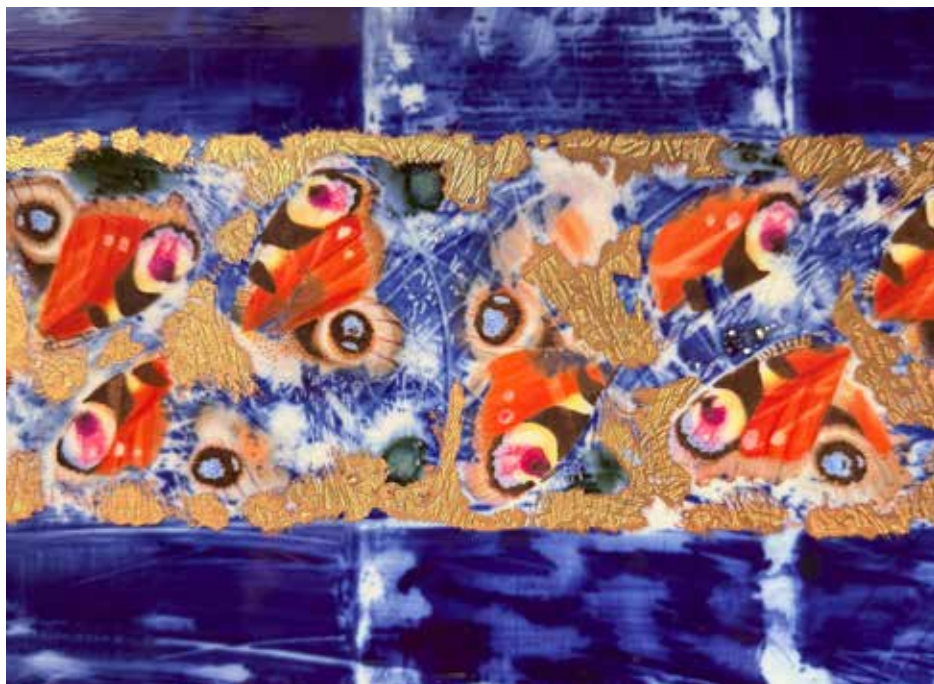
Mgr. Jana Ďurčová

Ušlechtilou techniku malby na porcelán přiblížila unikátní výstava děl výtvarníka Rudolfa Vozára z Dobřan u Plzně. Muzeum středního Pootaví Strakonice ji hostilo v létě 2025.

Zatímco modernímu porcelánu zcela dominuje neosobní strojový tisk, výtvarník Rudolf Vozár stále používá vzácnou ruční techniku, která z českých ateliérů téměř vymizela. Jeho výstava na strakonickém hradě se stala oslavou trpělivosti, hlubokého citu a pokory k tradici.

Výstava jasně demonstrovala, že porcelán není pouhým užitkovým předmětem, ale fascinujícím médiem pro moderní umění. Návštěvníci mohli obdivovat autorův unikátní rukopis, který s lehkostí propojoval klasické motivy s odvážnými abstraktními kompozicemi. Pomocí až mystického světla, výstavního prostoru a křehkého porcelánu měla výstava nezapomenutelnou atmosféru.

Vedle samotných děl výstava nabídla i pohled do zákulisí – díky multimediálnímu koutku mohli návštěvníci nahlédnout přímo pod ruce mistra a sledovat magický proces vzniku malby a výpalu v peci. Výstavu obohatila i komentovaná prohlídka, při níž Rudolf Vozár osobně zasvěcoval veřejnost do tajů svého řemesla.

2.3 | Den ve středověku

Mgr. Jana Králová

Zpět v čase do středověku se na několik hodin vrátilo II. nádvoří strakonického hradu. Rozsáhlá edukační akce 2. června 2025 přilákala celkem 573 žáků prvních i druhých stupňů základních škol. Na šesti stanovištích se děti dozvídaly o středověké kuchyni a nápojích, o středověkém lékařství a medicíně a zejména o středověkých řemeslech. Ty přijel ukázat spolek Danar, který se zabývá rekonstrukcí historických artefaktů a řemesel. Členové spolku například předvedli, jak se na velkém spřádacím kole zpracovávala příze ještě před vynálezem kolovratu či jak bednář zhotovoval soudky a díže. Archeolog Martin Pták zvědavým žákům ukázal typickou středověkou keramiku, muzejní výtvarnice Jana Durčová předvedla točení na kopacím hrnčířském kruhu. Aleš Červený z Městského muzea v Horažďovicích na řezbářské stoličce názorně demonstroval, jak se vyřezává dřevěná lžička. Ve volných chvílích mohli žáci vyzkoušet středověké kostýmy, zahrát si některé středověké hry, poskládat vitráž v gotickém okně nebo vyrobit náramek z kůže zdobený raznicí.

2.4 | Pohádkové Vánoce

Kristýna Červenková

Výstavu o pohádkách, které se natáčely v hoslovickém mlýně, mohli v závěru roku vidět návštěvníci muzejních prostor strakonického hradu. Zájemci si tak prostřednictvím originálních kostýmů, rekvizit a filmových ukázek připomněli pohádky Tři bratři, Vodník a Karolínka i Kouzla králů. Muzeum středního Pootaví na akci spolupracovalo s Českou televizí, Biografem Jana Svěráka a půjčovnou kostýmů při firmě Barrandov Studio a. s.

Dominantním prvkem expozice byly zejména kostýmy různých postav z pohádky Tři bratři, které oblékali známí herci jako Josef Abrhám, Josef Somr, Jitka Schneiderová, Vojta Dyk či Tomáš Klus. Pozornost návštěvníků ve výstavní síni Jelenka upoutaly například bohatě zdobené šaty Šípkové Růženy, kostým Báby z mokřin či realistická figurína vlka z Červené Karkulky.

Nový výstavní sál stejným způsobem přiblížil pohádky Kouzla králů a Vodník a Karolínka. Ani zde nechyběly například působivý kostým královny ohně, oblečení mlynáře, fotografie z natáčení, různé rekvizity a filmové ukázky.

Netradiční námět výstavy stejně jako její výtvarné pojetí se u veřejnosti setkaly s velmi kladným ohlasem. Pohádková atmosféra potěšila stovky malých i velkých návštěvníků muzea.

2.5 | Edukační činnost

Mgr. Kateřina Prokopcová

V roce 2025 jsme opět připravili několik edukačních programů a tvořivých dílen k výstavám, které se konaly v kapitulní síni nebo v prostorách hradu. Programy byly navštěvované hlavně dětmi z mateřských a základních škol. Stejně jako v předchozích letech se na tyto edukační programy přihlášily letní a příměstské tábory. Velký zájem byl rovněž o školní výlety s připraveným programem ve vodním mlýně v Hoslovicích.

Na začátku roku bylo muzeum zavřené z důvodu přípravy na novou sezónu, ale program předškolní akademie pokračoval pod názvem „Dobrodružné výpravy do hlubin strakonického hradu“. Děti se seznámily s historickými postavami ze Strakonice, naučily se rozeznávat rodové a řádové erby, které se pojí s městem, bílá paní Perchta jim uvařila medovou kaši na nádvoří u kamenného stolu. V černé kuchyni navštívily čarodějnic Elvíru, která jim ukázala svá kouzla.

Další putování bylo s loutkářem Josefem Skupou. S otcem Spejbla a Hurvínka se děti mohly stát tvůrci loutek. Také se naučily rozeznávat, jaké druhy loutek existují. V jiné části programu děti poznávaly dudy a ostatní hudební nástroje patřící k dudácké muzice, chybět nemohla ani vzpomínka na dudáka Josefa Režného či Švandu a Dorotku, dvě divadelní postavy ze hry J. K. Tyla Strakonický dudák aneb Hody divých žen.

Při posledním putování malí návštěvníci zavítali do expozice motocyklů značky ČZ. Celou akademii jsme zakončili ve školce a po zopakování všech získaných vědomostí obdrželo každé dítě pamětní list.

První tvořivé dílny jsme připravili v březnu k velikonoční výstavě „Haj, husičky“. Děti vyráběly tzv. kouzelné koule: každé si z barevných papírových kapesníků a vody vytvořilo kašičku, do ní přidalo luční kvítí, vytvarovalo kouli, kterou po zaschnutí doma vložilo do květináče s hlínou, kde z koule při správném zalévání vyrostly květiny. Dále děti vybarvily papírové zvířátko (kravičku, ovečku, prasátko), kterým dozdobily výstavu v kapitulní síni.

Během jara jsme pokračovali s programem předškolní akademie a pořádali školní výlety do vodního mlýna v Hoslovicích, o které je také velký zájem. Připravili jsme rovněž komentovanou prohlídku po areálu mlýna, kde si děti mohly vyzkoušet různé činnosti související se životem ve mlýně. Při tvořivých dílnách si mladší děti vytvořily takzvané veselé kolíčky nebo papírové loutky. Pro starší děti jsme měli připravenou tradiční „bojovku“ pana mlynáře. Celý výlet jsme zakončili mimo areál mlýna opékáním buřtů.

Ještě před prázdninami jsme pro školy I. a II. stupně připravili jednodenní edukační program, který jsme nazvali „Den ve středověku“. Na jednotlivých stanovištích byly ukázky různých řemesel, např. přádelna, bednář, ukázky středověké keramiky, lékařství a pokrmů, které se v té době podávaly. Děti se dozvěděly mnoho zajímavých informací o daném řemesle a sami si je mohly i vyzkoušet.

Celý rok se školy a školky hlásily na nové nebo upravené edukační programy. Pokračovali jsme v programu, který jsme nazvali „Po stopách historie“, kdy procházíme všechny expozice muzea. Zaujali jsme i dalším edukačním programem „Křížem krázem strakonickým hradem“. Dále jsme se s žáky přenesli do pravěku, středověku a tehdejší textilní výroby. Děti si mohly osahat kopie různých artefaktů a odnesly si domů suvenýr v podobě věstonické Venuše. Ve středověku si děti vyzkoušely dobový oděv dívky nebo chlapce a potom si vyrobily malou textilní záložku do knížky. Začali jsme také s přípravou dalšího kufříku, který by obsahově navazoval na lékařské působení maltézského řádu a věnoval se tak zdravotědě a péči o tělo ve středověku.

Koncem roku byly připraveny tvořivé dílny k vánoční výstavě nazvané „Jako z pohádky“. Děti si vyráběly sněžitko s vánoční tematikou, jež si mohly ponechat nebo dát svým nejbližším jako dárek. Celkem v roce 2025 navštívilo všechny připravené programy 5 727 dětí.

Rakouská influencerka Linda Lime v areálu mlýna

2.6 | Spolupráce s influencery

Zuzana Pekárková

V průběhu hlavní sezony se Muzeum středního Pootaví Strakonice zapojilo do spolupráce s turistickou oblastí Destinace Písecko-Blatensko-Strakonicko-Vodňansko v rámci projektu 6×5 z jižních Čech.

Cílem projektu bylo představit autentická místa regionu prostřednictvím influencerů, kteří osobně navštívili Vodní mlýn Hoslovice a vyzkoušeli si tradiční řemeslné činnosti. Někteří zavítali rovněž do Muzea středního Pootaví Strakonice.

Prostřednictvím této spolupráce jsme se snažili oslovit nejmladší cílové skupiny návštěvníků, zejména s využitím Instagramu – Reels a Stories, které jsou mezi mladší generací dominantním komunikačním kanálem.

Realizované návštěvy:

- Linda Lime

Instagram: @lindalime

16. 7. 2025, Vodní mlýn Hoslovice

- Cestuj_s_veru

Instagram: @cestuj_s_veru (cca 47 000 sledujících)

18. 7. 2025 – návštěva muzea i mlýna

- Majk na cestách

Instagram: @majknacestach

20. 8. 2025 – návštěva muzea i mlýna

V rámci akce Adventní trhy pod Rumpálem proběhl „adventní trip“ za účasti influencerů:

- Honza Brejla

Instagram: @tataadvakluci

- Honza Auer

Instagram: @honza_auer

2.7 | Advent na mlýně

Mgr. Irena Novotná

V prosinci 2025 jsme poprvé uspořádali akci Advent na mlýně. Autentickou předvánoční atmosféru v historickém prostředí hoslovického mlýna umocnilo nejen předvádění tradičních řemesel, jako je zdobení perníčků, drátování či výroba slaměných ozdob, ale také pečení tradičního vánočního pečiva, řemeslný trh s vánočními dekoracemi, nabídkou drobných dárků a občerstvením. Za doprovodu dudácké muziky jsme uspořádali obchůzku lucek, starý, dnes již téměř neznámý zvyk.

Obchůzka lucek patří mezi adventní obyčeje. V křesťanském prostředí se obchůzka spojila se svátkem sv. Lucie (13. prosince), charakterem navazuje i na starší předkřesťanské představy. V minulosti je doložena především z oblastí jižních a jihozápadních Čech, zejména z Prácheňska. V Pošumaví lucky dodnes chodí na Zdíkovsku a ve Svaté Máchě. V posledních letech se několikrát objevily také v Javorníku a v Dřešíně. Za lucky se strojí ženy. Typickým znakem je bílé oblečení a obličej zakrytý závojem, rouškou nebo kuklou. Jejich rekvizitami jsou peroutka, metla, kartáč, štetka, velké nůžky, dřevěná břitva a velký hřeben. Každý z předmětů dříve symbolizoval některou z domácích prací a poukazyval na dohled nad pořádkem a morálkou.

Lucky přijdou za tmy k domu, kde je už zpravidla čekají. Někde je pustí dovnitř, jinde jen ke dveřím. Lucky začnou „poklízet“ (dělají nepořádek, dávají věci na jiné místo, smejčí apod.). Pokud je v domě muž, posadí jej, namydlí mu obličej i vlasy pěnou na holení a potom jej češou velkým dřevěným hřebenem, napodobují stříhání obřími nůžkami, holí dřevěnou břitvou, přítomné ometají husí perutí. Přitom zpívají píseň o svaté Lucii. Za svou službu dostávají odměnu – drobné pohoštění, štamprli, peníze.

Dnes se lucky objevují i jako folklorní rekonstrukce národopisných souborů nebo ukázky ve skanzenech a muzeích.

Byli jsme moc zvědaví, co na tento málo známý zvyk řeknou naši návštěvníci. A ti nás velice mile překvapili. Přestože se od našich lucek dočkali různých drobných nepravostí v podobě posypání peřím, následného ometání husí peroutkou, pokusů o umytí vlasů a holení vousů, projevil obrovské pochopení, vše brali s humorem a obnovení tohoto zvyku vítali.

Advent na mlýně se setkal s velkým zájmem návštěvníků, stal se jednou z nejvíce navštívených akcí v Hoslovicích a muzeum s ním počítá i do budoucna.

2.8 | Adventní trhy pod Rumpálem

Mgr. Lucie Kupcová

Adventní trhy pod Rumpálem, které se uskutečnily ve dnech 5. – 7. prosince, přinesly do Strakonice nejen tradiční předvánoční atmosféru, ale také významnou novinku v podobě úzké spolupráce Muzea středního Pootaví s městem Strakonice, respektive Městským kulturním střediskem. Právě toto propojení dalo letošnímu adventu zcela nový rozměr.

V minulých letech se adventní program odehrával na více místech. Rekonstrukce Velkého náměstí si však vyžádala změnu celé koncepce. Celý advent se tak symbolicky i fyzicky přesunul na strakonický hrad. Muzeum a MěKS zde spojily síly a společně vytvořily ucelený program, který návštěvníky provázel celým adventním obdobím. Muzeum zajišťovalo především tři dny tradičních adventních trhů pod Rumpálem, zatímco Městské kulturní středisko připravilo program ostatních adventních víkendů. A hrad se tak stal skutečným centrem vánočního dění ve městě.

Historické prostory hradu se proměnily v působivou scénu plnou světla a sváteční výzdoby. Pod okny visely girlandy, nádvoří rozzářily tisíce světýlek a dominantou se stal slavnostně ozdobený vánoční strom. Druhé hradní nádvoří ožilo dřevěnou vesničkou, která byla otevřena při každém programu. Návštěvníci si zde mohli vychutnat nejen kulturní vystoupení, ale i tradiční občerstvení od svařeného vína přes klobásy až po sladké dobroty.

Atmosféru dotvářely světelné instalace, které dodaly prostoru téměř pohádkový ráz. Za zmínku stojí oblíbené hvězdné brány, světelné fontány či jemně nasvícené dekorace. Příchozí vítali před hradem světelní andělé a zářící vánoční ozdoby.

Samotné adventní trhy pod Rumpálem nabídly pestrý třídení program plný hudby, tradic i zážitků pro celé rodiny. Návštěvníci si užili vystoupení pěveckých sborů, dechové hudby, folklorních souborů, dětské programy, mikulášskou nadílku i živý betlém.

Muzeum středního Pootaví se na programu podílelo vlastní dramaturgií a přineslo několik výrazných momentů. Vrcholem sobotního večera se stal koncert zpěvačky Terezy Maškové, který zaznamenal mimořádný ohlas a přilákal široké publikum. Velkému zájmu se těšily také i další body programu, například mikulášská nadílka, otevření bran pekelných či doprovodné aktivity pro děti i dospělé.

Nedílnou součástí adventní nabídky byla i vánoční výstava „Jako z pohádky“, která návštěvníkům přiblížila svět českých filmových pohádek a citlivě doplnila atmosféru celého adventu. Adventní trhy pod Rumpálem tak v roce 2025 potvrdily, že spojení institucí, sdílená vize a citlivé využití historického prostoru mohou vytvořit silný a autentický zážitek. Strakonický hrad se tak na několik týdnů stal místem setkávání a radosti.

Jedna z propagovaných akcí – Hvězdná muzejní noc

2.9 | Marketingové a komunikační aktivity

Mgr. Lucie Kupcová

Rok 2025 byl pro Muzeum středního Pootaví Strakonice obdobím dalšího zlepšování v oblasti marketingu a digitální komunikace. Po dynamickém rozvoji v předchozích letech se pozornost zaměřila na systematickou práci s obsahem, vyhodnocování dat a dlouhodobé budování značky muzea jako otevřené, živé a současné kulturní instituce zakořeněné v regionu.

Cílem marketingových aktivit nebylo pouze informovat, ale především vytvářet vztah s návštěvníky, komunitou i širší veřejností. Muzeum se v komunikaci profilelo jako místo příběhů, setkávání a dialogu mezi minulostí a přítomností.

Digitální komunikace a sociální sítě

Hlavním pilířem marketingové strategie zůstaly sociální sítě Facebook a Instagram, které v roce 2025 fungovaly jako klíčové komunikační kanály. Komunikace byla postavena především na dosahu, pravidelnosti a kvalitním vizuálním obsahu.

Na Facebooku bylo během roku zveřejněno 283 příspěvků, z toho 94 ve formě videí a reels. Právě videoobsah se ukázal jako neefektivnější nástroj pro oslovení širokého publika – celkový počet zhlédnutí obsahu přesáhl 2,8 milionu. Facebook plnil roli hlavního informačního a komunitního kanálu, kde se soustředila komunikace o výstavách, kulturních akcích i zákulisním dění muzea. Významným ukazatelem úspěchu je také čistý nárůst sledujících o 1 466 osob.

Instagram se nadále profilel jako vizuálně silná platforma vhodná pro práci s emocí, detailem a atmosférou. V roce 2025 zde bylo publikováno 259 příspěvků ve feedu a reels a více než 380 stories. Obsah se soustředil na krátká dynamická videa, autentické momenty z příprav výstav a akcí i každodenní život muzea. Celkový dosah příspěvků přesáhl 230 tisíc uživatelů a míra zapojení publika se pohybovala kolem 1,2 %, což odpovídá velmi dobrému standardu kulturních institucí.

Placená propagace a cílená reklama

V roce 2025 muzeum systematicky využívalo také placenou reklamu na platformách Meta (Facebook a Instagram) a v reklamních systémech PPC kampaní a Skliku. Ta sloužila především k podpoře vybraných výstav, významných kulturních akcí a ke zvyšování povědomí o činnosti muzea u širší veřejnosti.

Placená propagace byla realizována průběžně během celého roku s přibližně stabilním měsíčním rozpočtem a byla cíleně nastavována podle typu akce, cílové skupiny a regionální dostupnosti. Díky kombinaci organického a placeného dosahu se dařilo efektivně rozšiřovat publikum muzea, oslovovat nové návštěvníky a posilovat viditelnost instituce v online prostředí.

Online bannery a mediální spolupráce

Významnou součástí marketingové komunikace byla také bannerová reklama v online médiích. Muzeum využívalo inzertní plochy na zpravodajských a regionálních portálech, zejména v rámci mediálních domů iDNES.cz, Vltava Labe Media a Drbna.

Online bannery umožnily oslovit široké publikum napříč regionem i mimo něj a podpořily povědomí o muzeu u návštěvníků, kteří běžně nesledují jeho vlastní komunikační kanály. Tato forma propagace se osvědčila zejména u velkých výstavních projektů a akcí s regionálním přesahem.

Rozhlasová reklama a zpětná vazba návštěvníků

Součástí marketingových aktivit v roce 2025 byla rovněž rozhlasová reklama, která se ukázala jako účinný nástroj zejména pro budování povědomí o muzeu a oslovení regionálního publika. Muzeum využilo imageovou reklamu na rádiu Impuls, zaměřenou na posílení značky a dlouhodobou viditelnost instituce.

Zároveň byly ve spolupráci se společností Media Club realizovány rozhlasové spoty na konkrétní výstavy a kulturní akce, které byly vysílány na síti sedmi rozhlasových stanic. Tyto spoty fungovaly jako přímé pozvánky na jednotlivé programy muzea a vhodně doplnily online a tištěnou propagaci. Významným přínosem rozhlasové reklamy byla také pozitivní zpětná vazba od samotných návštěvníků, kteří při osobních kontaktech uváděli, že se o akcích muzea dozvěděli právě prostřednictvím rádia. Tato přímá odezva potvrdila efektivitu rozhlasového vysílání jako doplňkového, ale velmi důležitého komunikačního kanálu.

Vyhodnocování dat a profesionalizace marketingu

Rok 2025 byl významný také důrazem na analytickou práci a vyhodnocování marketingových aktivit. Data z oficiálních nástrojů Meta poskytla přehled o dosahu, zapojení publika i chování sledujících. Díky těmto informacím bylo možné lépe plánovat obsah, reagovat na preference publika a efektivně rozvíjet jednotlivé komunikační formáty.

Míra zapojení publika na Facebooku (cca 1,1 %) i Instagramu (cca 1,2 %) potvrzuje stabilní a dlouhodobě udržitelnou komunikaci, která odpovídá charakteru kulturní instituce s převahou organického dosahu.

Realizované marketingové a komunikační aktivity v roce 2025 se pozitivně odrazily také ve vývoji návštěvnosti muzea. Z porovnání dat za roky 2024 a 2025 je patrný nárůst celkové návštěvnosti, který lze spojovat s intenzivnější a cílenější propagací výstav a kulturních akcí.

Marketingové aktivity Muzea středního Pootaví Strakonice v roce 2025 potvrdily, že systematická, autentická a daty podložená komunikace má smysl. Muzeum se daří prezentovat nejen jako místo uchovávání paměti, ale jako živý organismus, který komunikuje se svou komunitou jazykem současnosti.

Získané zkušenosti a data vytvářejí pevný základ pro další rozvoj marketingu v následujících letech – s důrazem na kvalitu obsahu, nové formáty digitální komunikace a další prohlubování vztahu s návštěvníky.

3.0 | Oddělení provozu

3.1 | Bezpečný a plynulý chod muzea

Zdeněk Peterka

V úvodu roku 2025 byla činnost provozního úseku zaměřena především na zajištění bezpečného a plynulého chodu muzea, a to jak po technické, tak organizační stránce. Pravidelně byly prováděny revize a kontroly klíčových zařízení, zejména hasicích přístrojů, elektronických zabezpečovacích a požárních systémů (EZS a EPS) včetně přenosů signálu. Neméně důležitou součástí byla revize výtahu spojená s odbornou zkouškou jeho provozuschopnosti. Vše přispívá k bezpečnosti návštěvníků i zaměstnanců muzea.

Velká pozornost byla také věnována vzdělávání zaměstnanců v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stejně jako požární ochrany. Samozřejmě nechybělo ani školení řidičů referenčních vozidel.

Současně byly v průběhu celého období realizovány drobné opravy a údržbové práce na inventáři, které přispívají k zachování jeho funkčnosti a estetické hodnoty.

Ve spolupráci s odbornou firmou Vertigo byla provedena oprava střechy nad expozicí Maltézských rytířů, kde bylo řešeno zatékání do stropů a zdí. Na tuto akci navázaly nezbytné sanační práce v interiéru zahrnující štukování a výmalbu poškozených míst. Důsledná péče byla také věnována udržování čistoty a celkového pořádku ve všech prostorách muzea, což významně přispívá ke kvalitnímu zážitku návštěvníků.

Provozní oddělení se rovněž aktivně podílelo na přípravě a realizaci významných akcí muzea, mezi něž patřily výstavy, muzejní noc či adventní trhy, a to jak na hradě, tak na mlýně v Hoslovicích.

V rámci autodopravy byla věnována systematická péče třem služebním vozidlům, která slouží k přepravě osob i materiálu nezbytného pro chod a aktivity muzea. V neposlední řadě byla průběžně zajišťována bezproblémová funkčnost celého muzejního provozu.

Pokrývání střechy chléva došky

4.0 | Oddělení Hoslovice

Nová přístupová cesta a parkoviště

4. 1 | Střípky ze mlýna

Jaroslav Janout

Po dokončení stavby nového parkoviště jsme na jaře začali s úklidem jeho okolí. Bylo potřeba vykácet křoví a náletové dřeviny mezi parkovací plochou a cestou. Dřevo jsme použili na topení ve mlýně a větve odvezli ke štěpkování. Po otevření nového parkoviště nás těší kladné ohlasy lidí, kterým vyhovuje lepší dostupnost mlýna, což se projevilo i na vyšší návštěvnosti.

V dubnu jsme v mlýnském areálu postavili včelín, který jsme dostali darem od pana Karase. Včelín, jenž si „zahrál“ v komedii Zdeňka Trošky Slunce, seno, erotika, pochází ze mlýna v Němčicích.

V květnu provedla firma Václava Kaskouna z Čestic pokrytí kůlny na stánky vedle bývalé pokladny. Rovněž se narodila dvě kůzlata, která byla jako každoročně magnetem pro malé i velké návštěvníky.

Opravu si vyžádalo stavidlo u rybníka. Abychom ji mohli provést, museli jsme nejprve upustit vodu. Nyní už je stavidlo v pořádku a plně funkční.

Protože jsme se dlouhodobě potýkali s nekvalitním bezdrátovým signálem internetu, domluvili jsme se společností O2 zřízení pevné linky. Výkopové práce pro uložení kabelu zajistila firma Martina Papeže z Volenic.

V říjnu jsme se pak pustili do vyklízení nářadí a strojů z kůlny před mlýnem. Dočasně jsme si pronajali halu Ekochovu Hoslovice, kam jsme vše převezli. Jakmile dokončíme výstavbu otevřeného depozitáře, stroje se nastěhují zpět. Stroje nám pomohla přestěhovat firma Josefa Hampejse z Čestic.

V průběhu říjnových dnů se opravovala i střecha na chlívě. Předcházela jí odvoz starých došků, samotnou střešní krytinu pak vyměnila firma Střítežský z Poličky. Celá parta byla sebraná, vždycky dobře naladěná: práce šla pokrývačům od ruky a i přes mrazivá rána stihli vše dokončit během tří dnů. Hřeben z modřínových prken včetně šindele doplnila firma Zdeňka Lukáše ze Zálesí.

V roce 2025 se ve mlýně konaly dvě svatby.

Historik Martin Klecán v expozici maltéžského řádu

5.0 | Oddělení odborných pracovníků

Konzervátorka Kateřina Šmídová s novým mikroskopem

Historička Blanka Madová při akci Den ve středověku

5.1 | Shrnutí činnosti oddělení

Mgr. Marie Kotlíková

Oddělení odborných pracovníků zajišťovalo v roce 2025 komplexní odbornou agendu muzea zahrnující správu, evidenci a odborné zpracování sbírkového fondu, vědecko-výzkumnou činnost, publikační aktivity a podíl na výstavní a edukační činnosti instituce.

V oblasti péče o sbírky byla hlavní pozornost věnována systematické evidenci sbírkových předmětů, jejich inventarizaci v souladu s legislativními požadavky a postupné digitalizaci fondů. Pokračovalo doplňování údajů v evidenčních systémech (zejména Museion a CES), odstraňování evidenčních nedostatků a zpracování starších přírůstků ve II. stupni evidence. Nedílnou součástí činnosti byla také správa depozitářů a realizace přesunů sbírkových předmětů v rámci optimalizace jejich uložení.

Významnou složkou práce oddělení byla konzervace a restaurování sbírkových předmětů, probíhající dle schváleného harmonogramu. Ošetřovány byly jak předměty určené k vystavení, tak nově získané akvizice či exponáty ohrožené degradací. V případech náročnějších zásahů muzeum spolupracovalo s externími restaurátory.

Oddělení se aktivně podílelo na přípravě a realizaci výstav a zajišťovalo odborný obsah doprovodných programů, přednášek a komponovaných pořadů. Pracovníci rovněž připravovali podklady pro ediční činnost muzea a publikovali výsledky své odborné práce v oblasti regionální historie, archeologie, etnografie a dějin umění.

Součástí činnosti byla také sbírkotvorná aktivita, zaměřená zejména na doplňování klíčových podsbírek (např. dudáctví, textil, ČZ či výtvarné umění) a zajišťování výpůjček a zápůjček sbírkových předmětů. Oddělení připravovalo podklady pro jednání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost a zajišťovalo související smluvní agendu.

V oblasti vědecko-výzkumné činnosti se pracovníci věnovali studiu regionální historie a dokumentaci současnosti, archeologickým dohledům a výzkumům, zpracování nálezů a jejich publikaci. Aktivně spolupracovali s odbornými institucemi a podíleli se na činnosti profesních komisí.

Oddělení dále zajišťovalo provoz odborné knihovny, dokumentační a fotografické práce a správu audiovizuálních a digitálních dat včetně jejich archivace a zpřístupňování. Průběžně byly aktualizovány informační systémy expozic a doplňován jejich obsah.

Důležitou součástí práce byla rovněž spolupráce na edukačních programech pro školy i veřejnost, organizace přednáškových cyklů a popularizačních aktivit včetně komentovaných prohlídek a tematických workshopů. Pracovníci oddělení se podíleli také na propagaci činnosti muzea a přípravě podkladů pro marketingové oddělení.

Oddělení odborných pracovníků zároveň koordinovalo přípravu výroční zprávy muzea a zajišťovalo sběr podkladů od jednotlivých odborných pracovníků. Svou činností tak zásadním způsobem přispělo k naplňování hlavních odborných, prezentačních i vzdělávacích funkcí muzea v roce 2025.

5.2 | Rozšíření muzejní sbírky

Mgr. Martin Klecán

V roce 2025 přibylo do sbírky Muzea středního Pootaví 179 přírůstků. Nejvíce se již tradičně rozrostla podsbírká historická (konkrétně o 113 položek), kde se akviziční aktivita dlouhodobě soustředí na regionální historii. Doputoval k nám tak například model letadla a modelářské ceny Václava Paťka nebo plakát Umělecké družiny V. Zeyera.

Za zmínku určitě stojí rozsáhlý soubor přírůstků týkající se Fezka a jeho historie, zakoupený od sběratele Jana Malířského. Nejedná se pouze o fezy, ale i o předměty související s jejich výrobou. Do muzea nám tak přibyly například štočky, razítka na fezy nebo šablony na výšivku. Společnost TONAK navíc do sbírky darovala vyšívací stroj a váhy na zjištění jemnosti příze.

Přírůstky do výtvarné podsbírký čítaly 40 nových čísel. V souladu se sbírkotvornou koncepcí se jedná převážně o regionální autory či o autory, kteří dokumentovali historickou podobu Strakonice. Poměrně výrazně (o 23 položek) se rozšířila i podsbírká dudáctví, z velké části se jednalo o materiály související s Mezinárodním dudáckým festivalem.

5.3 | Muzejní sbírku obohatily nové předměty

Mgr. Blanka Madová

V roce 2025 získalo muzeum do své sbírky cenné a zajímavé předměty, které mapují nejen průmyslovou výrobu ve Strakonících, ale i zručnost a úspěchy místních obyvatel.

Pozůstalost po leteckém modeláři

V únoru 2025 zakoupilo muzeum několik předmětů z pozůstalosti strakonického modeláře Václava Paťka (28. 7. 1942 Strakonice – 13. 12. 2024 Strakonice). Do muzea se tak dostal model letadla, se kterým Václav Patěk v roce 1982 vybojoval 1. místo v soutěži v Zülpichu, dále cena EHRENPREIS Europameisterschaften im Freiflug Zülpich 9. 9. 1982 a poháry ze soutěže Europameisterschaft Freiflug (Zülpich 1982), pohár Mistr světa 1997, WORLD CHAMPIONSHIPS SAZENÁ 1997, WORLD CUP 96 Sezimovo Ústí a několik medailí Mistr ČR v leteckém modelářství. Předměty byly do sbírky zapsány pod přírůstkovými čísly 27/2025 až 33/2025.

Václav Patěk nastoupil po základní škole do učení v České zbrojovce, obor zámečník. Poté pracoval v divizi Strojírna až do důchodu v roce 2003. Díky získaným znalostem byl vyslán na montáže brusek po celém světě. Jako hoch se zatoulal na letiště, kde poznal krásu modelářství a letectví. Následně začal sám vytvářet modely a s kamarádem i učitelem Karlem Báčem jezdil po soutěžích. V 70. letech 20. století se po několika medailových umístěních na mistrovství ČSSR stal reprezentantem a vychovával další generace modelářů. Všechny modely si vytvářel od návrhu až po zkoušku sám. Díky mezinárodním kontaktům se dostal i k materiálům u nás běžně nedostupným.

Štočky a razítka spojená s textilní výrobou

V květnu 2025 získalo muzeum od strakonického sběratele Jana Malířského početný soubor štoček a razítek textilních továren ve Strakonících. Soubor čítá více než 50 kusů předmětů. Nachází se v něm i raznice na látky a kovové šablony, které sloužily k vytváření předloh pro výšivku fezu. Obsáhlý soubor byl rozdělen do několika skupin a zapsán do sbírky pod přírůstkovými čísly 54/2025 až 68/2025.

Nejstarší razítka a štočky s arabskými nápisy pochází z 19. století. Jiné s nápisy MADE IN CZECHOSLOVAKIA se vztahují k období mezi lety 1918–1989. Malé kovové štočky sloužily k výrobě fezových nálepek, tzv. sultánek a bokovek. Sultánky jsou drobné nálepky, které zprěšňovaly údaje o daném výrobku. Byly součástí každého fezu. Používaly se i jako příloha do adjustačních listů. Označovaly velikost, jakost, druh použité vlny, barvu fezu atd. Bokovky podávaly informace o odběrateli nebo místu určení.

Pestře vyšívané fezy

Jan Malířský v polovině roku strakonickému muzeu rovněž odprodal sbírku fezů, která čítá 33 kusů. Sbíрка zahrnuje fezy různých barev. Vyniká pestrostí výšivek, ať už typických či méně známých. Jedná se o fezy, které byly vyrobeny v textilních závodech ve Strakoniciích. Na některých z nich se nacházejí originální firemní visačky.

Fezy byly do sbírky muzea zapsány pod přírůstkovými čísly 69/2025, 70/2025, 71/2025.

Motocykl Bohumila Staši

V říjnu 2025 zakoupilo muzeum motocykl Bohumila Staši ČZ 350 ccm, typ 859. Legendární jezdec Bohumil Staša (1944–2019), dvacetinásobný mistr republiky v silničních závodech, na stroji tohoto typu dosahoval svých největších úspěchů. Za kariéru absolvoval 829 závodů, v nichž dosáhl 217 vítězství. Motocykl pochází z konstrukce Jaroslava Waltra, který ke spolupráci pozval mladého konstruktéra Oldřicha Kreuze. Vystavený motocykl si podle dochované výkresové dokumentace z původních dílů sestavil sám Bohumil Staša. Motocykl zapsaný pod přír. č. 130/2025 vzbudil velký ohlas v médiích a inspiroval jednoho příznivce motocyklového sportu k doplnění tohoto sbírkového předmětu o originální kombinézu Bohumila Staši. Až ze Slovenska od Juraje Szaba tak do muzea ve Strakoniciích putoval unikátní motocyklový oděv, ve kterém Bohumil Staša závodil v 60. – 70. letech 20. století. Oděv byl zapsán pod přír. č. 147/2025.

Bohumil Staša v závodní kombinéze

Letecký modelář Václav Patěk (uprostřed)

5.4 | Etnografie

Mgr. Irena Novotná

V roce 2025 čekala na etnografky strakonického muzea řada úkolů. Stejně jako v předešlých letech byly dokumentovány výroční tradice na Strakonicku. Konkrétně masopustní tradice v obcích Čestice, Drážov, Dřešín, Hořejšice, Hoslovice, Katovice, Kladruby, Mladějovice, Mutěnice, Němčice, Nový Dražejov, Poříčí, Radošovice, Smiradice, Starý Dražejov, Vodňany. Zajímavé jsou také regionální velikonoční tradice. V roce 2025 probíhala dokumentace v obcích Jinín, Kapsova Lhota, Katovice, Kladruby, Krty, Modlešovice, Novosedly, Osek, Radomyšl, Radošovice, Štěchovice, Volenice. Ve Strakonících byl zachycen průběh studentských oslav majáles a v obci Mladějovice konopická. Zároveň I. Novotná zpracovávala téma konopické pro zápis na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje. Pokud tento návrh bude schválen, k zapsání konopické na seznam by mělo dojít v roce 2026.

Ve spolupráci s kolegou R. Malotou byly během roku natáčeny medailonky k osobnostem Strakonicka spojeným s národopisem – Zdeňkem Pilíkem, někdejší vedoucím dudácké muziky Prácheňského souboru a Jaroslavem Vehrlem – výrobcem dud a dřívějším tanečníkem Prácheňského souboru. Podařilo se natočit také rozhovor s rodákem ze Zadních Zborovic Evženem Růžkem, zakladatelem pražského folklorního souboru Kytice, tanečníkem a choreografem. Ten bohužel koncem roku 2025 zesnul. Další osobností, kterou jsme zachytili na filmový záznam, byl českobudějovický výrobce dud pan Miroslav Stecher.

Sbírka předmětů strakonického muzea se rozšířila o předměty přímo související s tradičním vesnickým životem, jako je například zemědělský stroj na obracení sena či obilí – valovka. Výroční obřadnost nově dokumentují masopustní ručně šité panenky od paní Daniely Hanušové z Kocelovic, betlém v lahvi vytvořený modelářem Emanuelem Hodou ze Strakonice, řehťačka z Předních Ptákov z 50. let 20. století věnovaná paní Jolanou Pallovou. Pro edukační účely byly do Hoslovic pořízeny zrnotěrka a ruční mlýnek na obilí vyrobený Jaroslavem Fiegerem. Tyto nové předměty by měly sloužit ve mlýně hlavně k tomu, aby si děti i dospělí mohli sami vyzkoušet, jak dochází k drcení zrna a jeho dalšímu zpracování. V roce 2025 jsme předali několik předmětů z hoslovického mlýna k restaurování.

Podařilo se rozšířit podsbírku hudebních nástrojů. Byla navázána spolupráce s výrobcem Vladimírem Richterem, od nějž byly získány repliky některých dobových nástrojů (např. hobojs, ranket, cink, chalumeau, šalmaj s piruetou, barokní serpent). Zároveň V. Richter poskytl také nástroje dalších výrobců, jmenujme alespoň klarinet německého systému s unikátním značením J. Konrady Domažlice. Značka odkazuje na Jakuba Konradyho, známého domažlického výrobce dud a hudebních nástrojů. Ve sbírkách už máme dvojce jeho dudy, ale klarinet je pro nás novinkou. Jeho syn Jaromír Konrady o nástroji napsal: „Dudy táta vyráběl sám, ale klarinety nakupoval už hotové, seřídil je, označil a pak prodával.“ Pan Richter tento klarinet a několik dalších hudebních nástrojů strakonickému muzeu daroval, za což mu patří velké díky. Pro edukaci jsme od tohoto výrobce zakoupili ponocenský roh. Kolekci dud se podařilo obohatit o nástroj z dílny Wolfganga Šteffka (1879–1966) z Újezda, někdy nazývaného Vuk Šteffek.

Značným přínosem byla pro muzeum návštěva pana Jiřího Krejčího, který se léta specializuje na historické klarinety. Přednesl v muzeu příspěvek o historických dechových nástrojích a zároveň nám pomohl při odborné dokumentaci těchto nástrojů v naší muzejní sbírce. Velkou radost jsme měli také z návštěv odborníků – etnografů z různých českých a moravských institucí, které byly vzájemně obohacující. Koncem roku zavítal do strakonického muzea pan Michal Simon, který se věnuje přípravě reportáží pro nevidomé. V expozicích strakonického muzea si natočil materiál pro několik svých příspěvků.

Během roku 2025 absolvovaly etnografky M. Kotlíková a I. Novotná několik školení týkajících se zejména zpracování sbírkových předmětů v programu Museion, využití AI, školení ke zkvalitnění návštěvnického zážitku apod.

I. Novotná se v roce 2025 účastnila jarního i podzimního semináře Etnografické komise AMG, kde referovala o vznikajícím otevřeném depozitáři v Hoslovicích. Dále absolvovala přednášky pro veřejnost v Horažďovicích, Chanovicích, Katovicích, Rabí, Rovné, Strakonici, Sušici, Vimperku, Vodňanech a také v domovech pro seniory. S odbornými příspěvky vystoupila v Jihočeském muzeu a posléze též na akci Folklorcamp v Českých Budějovicích. Na podzim se účastnila konference MCMI 2025 pořádané Metodickým centrem Českého muzea hudby NM v Praze a podzimního Setkání výrobců dud organizovaného NÚLK ve Strážnici. Pro účastníky soutěže Medik roku, která se konala ve Strakonici, zorganizovala dopolední praktický seminář na téma Lidová hudba, dudácká tradice a tanec na Prácheňsku. Ve spolupráci s městem Strakonice připravila text pro naučnou ceduli o osadě Střela, patřící samosprávně pod Strakonice. Publikovala několik populárně naučných článků v regionálním tisku a během roku poskytovala odborné konzultace badatelům z řad soukromých osob, spolků i institucí. Nejvíce dotazů se týkalo výroční obřadnosti, dudáctví a krojů. V edukačním programu pro MŠ kolegyně Mgr. Kateřiny Prokopcové zajišťovala I. Novotná praktické ukázky dudácké hry. Spolu s dalšími kolegy se věnovala přípravám nově budovaného otevřeného depozitáře u hoslovického mlýna.

Ponocenský roh bude sloužit zejména k edukačním účelům

5.5 | Výtvarné umění

Bc. Eliška Švecová

Za rok 2025 jsme do sbírek výtvarného umění získali několik zajímavých přírůstků. Byla to akvizice Alois Moravec - Velká kytice, expresivně pojatý námět strakonického náměstí od Karla Stehlíka, který nám nabídli manželé Rychtarovi, dále soubor maleb a tetovacích vzorníků od Pavla Koubka. Získali jsme i obrazy Antonína Ševíta od umělcovy dcery Jany Ševítové. Velkou kolekci svých novoročenek přinesl do muzea Valentin Horba. Systematicky rozšiřujeme dílo Jiřího Rejčka, koupili jsme tedy od Dagmar Čížkové litografii s motivem strakonického hradu.

Muzejní sbírku obohatily i dary, například soubor grafik různých autorů od pana Václava Králíčka nebo akvarely z pozůstalosti paní Valáškové a obraz Kytice Karla Kupky, který daroval Tomáš Brabec. Jitka Velková nám věnovala grafiku od architekta Josefa Vranského.

Úspěšní jsme byli i v aukcích: získali jsme velký obraz dudáka od Františka Vericha a dále obrazy Pohled na Štěkeň od Bohumila Ullrycha a Podzimní krajina Karla Stehlíka. A do aukční síně v nedaleké Blatné jsme si dojeli pro Strakonický hrad od Milana Kohouta.

Část sbírky s plastikami se nerozrůstá tak snadno jako soubor obrazových děl. V roce 2025 jsme do sbírky plastik získali pouze dva keramické disky, zdobené tradiční metodou mozaiky od Magdalény Kracík Štorkánové.

Česká spořitelna slavila výročí 200 let od svého založení. Pobočce ve Strakoniciích, která sídlí v historické budově na náměstí, jsme proto nabídli, že bychom v rámci oslav mohli společně vydat pamětní kalendář. Fasáda budovy je totiž vyzdobena podle návrhů akademického malíře Václava Malého a tato plátna jsou součástí našeho sbírkového fondu. Muzeum České spořitelny poskytl veškeré grafické podklady a fotografie pro velkoformátový tisk.

Velké náměstí ve Strakoniciích na obraze Karla Stehlíka

5.6 | Archeologická činnost

Mgr. Vlastimil Král

Hlavní činností archeologického pracoviště muzea v roce 2025 byl záchranný archeologický výzkum na okraji Strakonice, který byl realizovaný v rámci akce „Novostavba zámečnické dílny a řadových garáží“. Výzkum navazoval na plochu odkrytou v roce 2021 na sousední parcele. Archeologický dohled byl prováděn při zemních pracích, zejména při skrývce ornice v zájmovém území stavby.

V průběhu zemních prací byly zachyceny archeologické situace a nálezy náležející sídlišti datovanému od 9. století do přelomu 12. a 13. století. Celkem bylo prozkoumáno 70 sídlištních objektů, které obsahovaly velké množství nálezů, především zdobené i nezdobené keramické fragmenty, zvířecí kosti, drobné kusy mazanice a kovové předměty, převážně fragmenty železných artefaktů. Pozdní fáze sídliště byla pravděpodobně současná s nejstarší stavební etapou strakonického hradu a lze ji interpretovat jako součást širšího hospodářského a sídelního zázemí tohoto centra. Zkoumaná lokalita tak významně přispívá k poznání vývoje Strakonice v raném a vrcholném středověku.

Nejnáročnější administrativní činností bylo doplnění archeologických dat do Archeologické mapy České republiky. V průběhu roku byla doplněna a aktualizována dokumentace za období 2017–2025.

Také v roce 2025 pokračovala spolupráce s amatérskými zájemci o archeologii. Ve spolupráci s nimi byly provedeny detektorové průzkumy v okolí Třebohostic a dále v prostoru připravovaného obchvatu Sedlice (jarní a podzimní etapa), a to v blízkosti žárového pohřebiště ve Škvořeticích.

V průběhu roku byla poskytnuta řada odborných konzultací studentům i široké veřejnosti. Muzeum rovněž navštívilo několik profesionálních i amatérských badatelů. Archeolog muzea se pravidelně účastnil měsíčních pracovních setkání Jihočeské archeologické komise.

V červenci se v německém Weltenburgu uskutečnila konference Archeologické pracovní skupiny Východní Bavorsko – západní a jižní Čechy – Horní Rakousko, které se zástupce muzea rovněž zúčastnil.

Bibliografie:

ONDŘEJ CHVOJKA – TOMÁŠ HILTSCHER – DANIEL HLÁSEK – JAN JOHN – JAN KOCINA – VLASTIMIL KRÁL – MARTIN PTÁK 2025: NOVÉ NÁLEZY KOVOVÝCH PŘEDMĚTŮ Z DOBY BRONZOVÉ, DOKUMENTOVANÉ V JIŽNÍCH ČECHÁCH V LETECH 2021–2024, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 38, České Budějovice 2025

Účast na konferencích a seminářích:

Ve dnech 1. až 3. července 2025 účast na 33. pracovním setkání Archeologické pracovní skupiny východní Bavorsko / západní a jižní Čechy / Horní Rakousko klášter Weltenburg (Německo).

Archeolog Vlastimil Král na tiskové konferenci ukazuje nové nálezy

Pohled z dronu na lokalitu Častavín

Záběr z medailonku o strakonické malířce Elišce Švecové

Momentka z muzejního fotokurzu

5.7 | Dokumentátorská činnost

Mgr. Robert Malota

Činnost dokumentátora zahrnovala i v roce 2025 rozsáhlou škálu činností a potvrdila, jak významnou součástí muzejní práce je v současné době digitalizace a tvorba audiovizuálních obsahů. Náplní činnosti byla fotodokumentace stovek sbírkových předmětů včetně nových přírůstků, dále fotoreportáže z muzejních akcí, filmové záznamy muzejních přednášek i komponovaných pořadů. Nedílnou součástí této činnosti byla rovněž aktualizace obsahu dotykových obrazovek, které jsou umístěny ve stálých expozicích muzea.

Významným příspěvkem pro zachování kulturního dědictví v regionu jihozápadních Čech se staly rozhovory s pamětníky z nejrůznějších oblastí společenského života, například s muzikanty, sběrateli, malíři atd. Filmové záznamy těchto interview jsou podle potřeby využívány při rozličných příležitostech: během výstav, jako součást komponovaných pořadů, při přednáškách atd.

V roce 2025 vznikly filmové portréty dvou osobností, které svá výtvarná díla představily v rámci výstavní činnosti muzea. Prvním byl medailon o Rudolfu Vozárovi z Dobřan, uměleckém malíři na porcelán. Druhý dokument přiblížil tvorbu strakonické výtvarnice Elišky Švecové. Obě díla se stala součástí letní, respektive podzimní výstavy a diváci je mohli zhlédnout v rámci dočasné expozice.

Novinkou v práci muzejního dokumentátora byly fotokurzy pro zaměstnance muzea. Ve dvou termínech se zaměřily na základní fotografické dovednosti při práci s mobilními telefony, kompaktními fotoaparáty i zrcadlovkami. Účastníci kurzů se kromě jiného dozvěděli, jaké vybavení se jim bude hodit při pořizování různých druhů fotografií, co může pomoci ve složitých situacích, jak fotit portrét, krajiny, makro i architekturu či výstavní předměty. Součástí semináře byla i praktická cvičení a rozbor pořízených snímků.

Do fotokurzu se přihlásila asi polovina zaměstnanců muzea, přičemž většina projevila zájem o pokračování této akce, která přispěla k rozšíření škály dovedností muzejníků o činnost, bez níž se muzea dnes již neobejdou.

Další výukový seminář, který byl veden v teoretické rovině, seznámil pracovníky muzea s tím, jak vzniká filmový záznam či dokument. Význam této přednášky spočívá v tom, že muzejníci, kteří s dokumentátorem při nejrůznějších příležitostech spolupracují, si udělají představu o filmové tvorbě a přispějí k vytvoření lepších podmínek pro práci scénáristy, kameramana, střihače a režiséra.

Činnost samotného muzejního dokumentátora doplňovala řada externích spolupracovníků. Kromě jiných je třeba připomenout filmaře Zdeňka Junka, fotografa Karla Burdu a opomenout nemůžeme ani Jaroslava Landsingera. Ten přispěl řadou osobních vzpomínek, postřehů i technických rad, jež muzeum využilo při svém provozu.

5.8 | Publikační činnost

Ludmila Vilánková

V roce 2025 muzeum vydalo pouze pravidelnou výroční zprávu a podílelo se na vydání brožury o aviatice ve Strakonici. Publikaci nazvanou 100 let létání ve Strakonici (1925–2025) sestavil Zdeněk Junek ve spolupráci s Andreou Chládkovou. Textová část vychází především z kroniky Aeroklubu Strakonice. Mapuje počátky sportovního létání, činnost předválečnou i poválečnou až do současnosti. Věnuje se i létání na ultralehkých strojích, parašutismu a domácím i mezinárodním úspěchům strakonických parašutistů. Obsahuje abecední seznam členů Aeroklubu Strakonice od roku 1925. Publikace je doplněna barevnými i černobílými fotografiemi v textu a obrazovou přílohou.

5.9 | Muzejní knihovna

Ludmila Vilánková

V roce 2025 byly do muzejní knihovny zakoupeny nebo jiným způsobem získány velice zajímavé publikace. Mezi nejzajímavější nákupy patří knihy Německé lidové kroje a zvyky západních a jižních Čech a Malý velký malíř Václav Malý.

Publikace Josefa Hofmanna Německé lidové kroje a zvyky západních a jižních Čech je prvním vydáním v českém jazyce. Jedná se o unikátní práci velkého rozsahu doplněnou množstvím fotografií, reprodukcemi obrazů a dalším grafickým materiálem. J. T. Hofmann se narodil v Karlových Varech. Byl učitelem na obecné, později na měšťanské škole, kde se stal ředitelem. Angažoval se ve veřejném životě, byl členem městského zastupitelstva. Byl velmi vzdělaným a kultivovaným měšťanem s obrovským zájmem a nadšením pro lidovou kulturu. Pilně publikoval, vydal kolem 60 prací, přičemž drtivá většina z nich se zabývá historií a etnografií. Dominantním předmětem jeho zájmu se staly lidové kroje. Kniha Německé lidové kroje byla vydána v roce 1932, od té doby nikdy nevyšla znovu a do roku 2025 existovala pouze v původní německé verzi. Kniha měla náklad tisíc výtisků.

Další velice zajímavou zakoupenou knihou je Malý velký malíř Václav Malý (1874–1935), výpravná monografie k životu a dílu malíře, o kterém dosud nevyšla ani sebeskromnější publikace. Malý celý svůj tvůrčí život věnoval především Chodsku, jeho tradicím, folkloru, ale i krajině. K tomu ilustroval knihy, především Baarovy spisy, ale i pohádky pro děti. Václav Malý je velká osobnost českého umění, dodnes téměř zapomenutá. Pro náš region je významný především jako autor návrhů výzdoby budovy strakonické spořitelny.

Při získávání publikací do fondu muzea dáváme důraz na knihy týkající se regionu nebo na publikace, které určitým způsobem souvisejí s činností muzea (etnografie, folklor, výtvarné umění, archeologie). Rozsáhlá, téměř pětisetstránková kniha Velká Turná je typickým příkladem regionální publikace, která v muzeu nesmí chybět. Zabývá se historií vesnice od doby kamenné přes středověk, období obou světových válek, poválečné období, mapuje zaniklé stavby, polní cesty i vodní díla. Představuje rovněž památky obce, školy, hospody, obchody. Čtenáře seznamuje také s významnými rodáky a osobnostmi, spolky a zájmovými sdruženími, s kulturním životem, zvyky a tradicemi.

V roce 2025 jsme využili nabídky knihovny Jihočeského muzea v Českých Budějovicích a získali pro naši muzejní knihovnu některé vyřazované duplikáty. Při jejich zpracování a katalogizaci jsem objevila chyby a nedostatky, které se samozřejmě do knih i přes veškeré korektury dostávají.

Jihočeská píseň je kniha fotografií manželů Josefa a Marie Erhartových, významných českých fotografů, kteří se specializovali na zachycení krajiny, architektury a přírodních památek jižních Čech. Jejich tvorba je charakteristická vysokou profesionální úrovní a citlivým výběrem námětů. V publikaci je fotografie nádvoří strakonického hradu s Rumpálem, Šmidingerovou (tehdy Okresní) knihovnou a částí, kde jsou kanceláře Muzea středního Pootaví. V popisku fotografie však chybně stojí: Nádvoří strakonického hradu s věží Jelenkou.

Jinou chybu jsem zaznamenala v knize Česká barokní gotika autora Viktora Kotrby, historika architektury, pracovníka památkové péče a výtvarného teoretika. Autor se zmiňuje o kapli sv. Jana a Pavla v Dobrši na Sušicku. My ale samozřejmě víme, že Dobrš je starobylá vesnička ležící v západní části Jihočeského kraje v okrese Strakonice.

Přestože se hlavně v některých starších publikacích objevují chybné údaje, nic to neubírá na významu a důležitosti těchto regionálních dokumentů.

Knihovnice se v září účastnila každoročního třídeního semináře muzejních knihovníků, tentokrát s Jeseníku.

5.10 | Historické pohlednice a fotografie

Ludmila Vilánková

V roce 2025 se nám podařilo získat do sbírky zajímavé fotografie členů maltézského řádu a věže Rumpál.

Jedna fotografie zachycuje pravděpodobně Fra Karla Lucka (1858–1930), administrátora strakonického děkanství.

Na druhé fotografii je dr. Josef Václav Pluhař, schopný a výkonný úředník a diplomat, člen maltézského řádu. Byl prvním vyslancem řádu u vlády česko-slovenské, pověřovací listiny odevzdal na Pražském hradě tehdejšímu prezidentovi Emilu Háchovi. Po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava byl odvolán a zůstal kancléřem velkopřevorství. V polovině roku 1944 byl gestapem zatčen pro podezření ze špionáže a vězněn na Pankráci. Konec války ho zastihl v táboře v Terezíně.

Nově získaný snímek věže Rumpál obehnané dřevěným lešením je pravděpodobně z roku 1935, kdy byly prováděny opravy věže.

V tomto roce byly podrobně zpracovány a zkatalogizovány pohlednice z velkého souboru, zakoupeného v předchozím období. Jedná se o téměř 600 kusů pohlednic regionálního charakteru.

Pohlednice byly tematicky rozděleny na 29 souborů, každý ze souborů získal jedno samostatné inventární číslo. Na pohlednicích jsou hlavně různé pohledy na části Strakonice, na zámek, hrad, náměstí, řeku, Dubovec, nádvoří. Tématem dalších pohlednic jsou dudáci a dudáci.

V průběhu roku byly v Českých Budějovicích a v Praze pořádány semináře a školení týkající se uchování a ochrany dokumentů, kterých se pracovníci muzea účastnili.

Dudáci Jan Matásek a Josef Vach na pohlednici

5.11 | Činnost Spolku přátel muzea

Mgr. Kateřina Šmídová

Spolek přátel muzea má již 86 členů a o společná setkávání je stále zájem. Tradiční dvě setkání se uskutečnila 3. června a 16. prosince 2025.

První setkání se konalo ve víceúčelovém sále Muzea středního Pootaví Strakonice. Bylo zahájeno povídáním s Mgr. Robertem Malotou o tom, jak se natáčí historie a jak vůbec takové natáčení probíhá. Byly zhlédnuty ukázky již vytvořených projektů – medailonky významných osobností a videoklipy přibližující expozice neslyšícím. Následovala přednáška ředitelky muzea PhDr. Iliny Říhové o méně známých památkách našeho regionu, které stojí za to vidět a udělat si k nim procházku.

Další, již tradičně vánoční setkání hostila kapitulní síň muzea. Program tohoto večera se nesl v duchu pohádek, které se natáčely ve vodním mlýně v Hoslovicích a jež byly i tématem vánoční výstavy „Jako z pohádky“. Proto bylo setkání zahájeno krátkým dokumentem o proměně vodního mlýna v Hoslovicích. Pro vytvoření vánoční atmosféry a pohody zahrály Irena Novotná na dudy a Ludmila Vilánková na housle vánoční písně a koledy. Na závěr programu se členové spolku „vydali“ do hoslovického mlýna, kde bylo možné spatřit krásné pohádkové šaty ze zde natáčených pohádek.

5.12 | Konzervátorská dílna a depozitáře

Mgr. Kateřina Šmídová

V roce 2025 byla v konzervátorské dílně zaměstnaná jedna pracovnice – konzervátorka Mgr. Kateřina Šmídová, která na této pozici je od července 2017. Od září 2023 si rozšiřuje kvalifikaci: navštěvuje VOŠ textilních řemesel v Praze, obor Konzervování a restaurování textilií. Ukončení studia se předpokládá v červnu 2026.

V konzervátorské dílně MSP se provádí základní konzervace (ale i preventivní a sanační konzervace) předmětů z různých materiálů. Předměty se připravují např. na výstavy, do expozic, pro zápůjčky, konzervují se nově přijaté předměty apod. Hlídá se jejich uložení v depozitářích, hodnoty a podmínky teplotní a vlhkostní. Případné nedostatky se odstraňují, je-li to možné. Kontrolují se i předměty dlouhodobě vystavované v expozici, zda nevykazují známky degradace, změny jejich stavu, či zda nejsou napadené dřevokazným i jiným hmyzem. Zde se rovněž kontroluje teplota a vlhkost.

V roce 2025 bylo konzervováno celkem 56 sbírkových předmětů a několik souborů a krabic archeologických nálezů, pocházejících z archeologických vykopávek v Častavíně (kosti, zbytky keramiky, mazanice). Kromě archeologických nálezů se jednalo z větší části o cínové předměty (talíře, konvičky, kropenky, džbánky apod.), dále např. proutěný košík, samostříly, kabelky z usně, máselnice atd. Externí restaurování nadále probíhalo u 2 kusů oltářních desek, objevených na strakonickém hradě během rekonstrukce v letech 2019–2022. Restaurování těchto desek bylo v roce 2025 dokončeno a výsledek práce byl veřejnosti prezentován 14. října 2025 v kapitulní síni strakonického hradu.

V konzervátorské dílně a v budově depozitářů pomáhali tři praktikanti – Adéla Vojířová, Barbora Nováková a Lukáš Řeřábek. Jednalo se o studenty Střední školy a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky ve Volyni. Zapojili se především do čištění archeologických nálezů z častavínských vykopávek.

Pod správou MSP Strakonice je i středověký vodní mlýn, kde jsou základní konzervací vybraných předmětů pověřeni zaměstnanci MSP Strakonice Jaroslav Janout a Miroslav Němec.

Práce v depozitáři:

V roce 2025 pokračovaly práce v systému Museion (katalogizace, kontrola inventárních karet, vkládání multimédií apod.). Práce pokračovaly také na vylepšování podmínek v rámci uložení předmětů – prokládání nekyselým papírem, ukládání do vhodnějších krabic, vytvářely se nové štítky apod. Probíhala fotodokumentace a digitalizace nejen vlastními silami, ale také spoluprací s profesionálním fotografem Karlem Burdou. Ten nafotil výběr předmětů z částí kuřáckých a psacích potřeb, kuchyňských potřeb, nábytku, školních pomůcek a hodin.

Kvalita a vybavení konzervátorské dílny a depozitářů zůstaly stejné. Novým přírůstkem ve vybavení je mikroskop Levenkuh Discovery Artisan 64, určený ke zkoumání textilních vazeb. Prostory depozitáře byly 2 x zaplynovány firmou Profi-Dera Písek. Muzejní expozice a expozice ve vodním mlýně v Hoslovicích byly plynovány jedenkrát.

5.13 | Evropské dny konzervování – restaurování 2025

Mgr. Kateřina Šmídová

Tato celoevropská akce byla poprvé vyhlášena v roce 2018 Evropským svazem konzervátorsko-restaurátorských organizací (European Confederation of Conservator-Restorers Organisations – E.C.C.O.). Jejím cílem je představení významu profese konzervátorů-restaurátorů při záchraně a uchovávání kulturního dědictví a nahlédnutí pod pokličku jejich práce, která často bývá běžnému návštěvníku skrytá. V roce 2025 se tato akce konala v termínu 13.–19. října. V České republice se jí zúčastnilo 13 muzeí a institucí a jedním z nich bylo i vůbec poprvé strakonické muzeum.

Muzeum se zapojilo dvěma akcemi. Jednou z nich bylo slavnostní odhalení oltářních desek – komponovaný pořad, během kterého byly desky představeny veřejnosti jako vzácný objev a byla přiblížena jejich cesta za záchranou. Do záchrany desek se zapojil také Národní památkový ústav ČB a odborní restaurátoři.

Druhá akce, konaná v rámci E.C.C.O., měla název „Dotek minulosti“. Jednalo se o den otevřených dveří konzervátorských dílen MSP, jenž se konal v pátek 17. října. Návštěvníci se mohli seznámit s některými činnostmi spojenými s konzervováním a restaurováním a vše si i sami vyzkoušeli, např. mytí archeologických střepů či mechanické čištění papírových divadelních kulis speciální houbičkou cleanmaster. Zámci si vyzkoušeli i techniku skeletování kladeným stehem, která se používá k zajišťování trhlin a poškození na textilních předmětech. Program byl doplněn drobným občerstvením, restaurátorskými časopisy a starými fotografiemi k nahlédnutí a prezentací, kde ve smyčce běžel dokument o péči o sbírkové předměty. Obsahem byla preventivní konzervace, uložení předmětů v depozitářích, konzervátorská dílna MSP a její vybavení, činnost konzervátorky, fotodokumentace konzervovaných předmětů a předmětů restaurovaných externě.

Etnografka Irena Novotná (vlevo) při ukázce mytí střepů

5.14 | Slavnostní odhalení oltářních desek

Mgr. Kateřina Šmídová

V předchozí výroční zprávě jsme informovali o významných oltářních deskách, které byly nalezeny na strakonickém hradě v letech 2019–2022 během rozsáhlé rekonstrukce muzejních prostor. Tyto desky prošly v letech 2020–2021 první fází restaurování. Druhá fáze restaurování proběhla v letech 2024–2025, kdy byla záchrana desek dokončena a desky tak mohly být představeny veřejnosti.

Jejich odhalení se odehrálo v úterý 14. října v kapitulní síni strakonického hradu. Slavnostní večer zahájila ředitelka muzea PhDr. Ivana Říhová. Konzervátorka Mgr. Kateřina Šmídová seznámila přítomné s péčí o desky v období mezi restaurováním. Poté se již vzal slovo Mgr. Miroslav Koželuh, který II. etapu restaurování provedl. Posluchači se dozvěděli řadu obtíží, zajímavostí a postupů, které s restaurováním desek souvisely. Blok byl zakončen přednáškou profesora Jana Royta o historii velkých skříňových oltářů, přičemž byla nastíněna i možná původní velikost oltáře, ze kterého vystavené a restaurované desky pocházejí.

Oltářní desky mohla veřejnost v kapitulní síni obdivovat až do 28. října. Slavnostní odhalení desek bylo součástí programu Evropských dnů konzervování a restaurování.

Profesor Jan Royt přednáší o významu středověkých oltářních desek

5.15 | Dny architektury

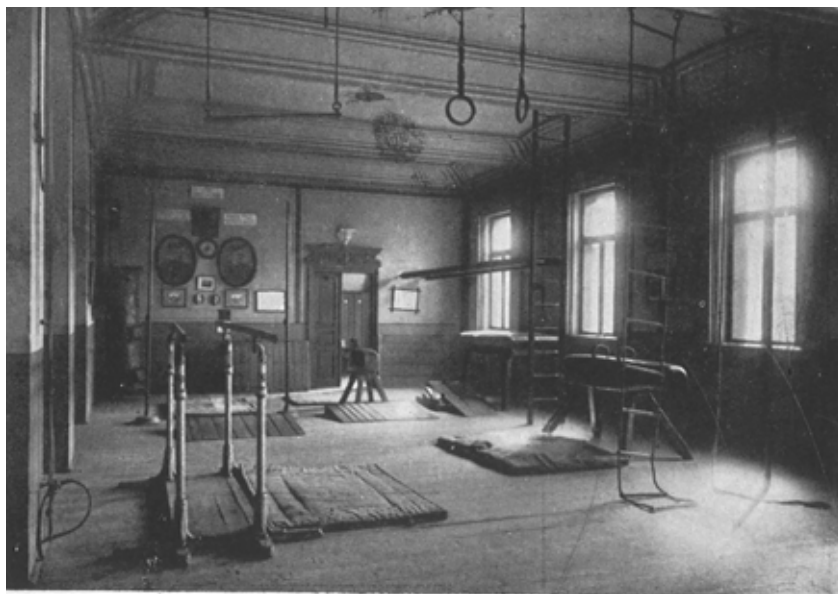
Mgr. Martin Klecán

V říjnu 2025 se Muzeum středního Pootaví zapojilo do Dne architektury, celorepublikového festivalu věnovaného osvětě v oblasti architektury a urbanismu. Letošním tématem byla „Ta architektura“ se zaměřením na architektky a jejich postavení. Bohužel ve Strakonících není mnoho výrazných budov, za nimiž by stály ženy-autorky. Proto ve spolupráci se spolkem Jsme Strakonice muzeum rozhodlo téma pojmout poněkud širěji a hledalo stavbu „ženského rodu“.

Jako ideální kandidát se ukázala Sokolovna. Ta byla od svého založení důležitým místem společenského života Strakoníc – původně ji totiž vedle Sokola využívalo i mnoho dalších spolků. Sokol však byl nucen tuto spolupráci na začátku 20. století ukončit, a to hlavně kvůli nedbalosti spolků, která vedla k poškozování budovy.

S rostoucí členskou základnou se stále palčivěji jevila potřeba Sokolovnu rozšířit. Ač finanční i technické možnosti byly omezené, vznikl bezpočet nápadů a návrhů, jak užítý prostor budovy zvětšit. Jen málo z nich se ale skutečně podařilo realizovat.

Další historii budovy i historii Sokola v českých zemích a ve Strakonících si mohli zájemci vyslechnout na přednášce přímo v Sokolovně. Přednášku zaštitila TJ Sokol Strakonice. Po přednášce následovala komentovaná prohlídka objektu vedená Ing. Jaroslavem Požárkem, členem vedení TJ Sokol Strakonice.

Původní tělocvična »Sokola« ve Strakonících r. 1899.

5.16 | Co přinesl květen 1945

Mgr. Blanka Madová

Panelová výstava „Co přinesl květen 1945“ připomněla 80. výročí od konce druhé světové války. Vedle výčtu hlavních válečných událostí se výstava zaměřila na osvobození Strakonice a nastínila vývoj prvních deseti let po válce. Dobové fotografie, dokumenty a filmové ukázky podaly návštěvníkovi obraz nadšení prvních květnových dnů 1945, připomněly padlé hrdiny a činnost národních výborů v době budování socialismu. Stranou nezůstaly ani oběti rasové perzekuce. Další panely upozornily na vznik komunálních služeb, zakládání jednotných zemědělských družstev, vývoj poválečného průmyslu a probíhající měnovou reformu.

Do filmové projekce byly zařazeny dobové snímky, které obsahuje unikátní publikace Klubu fotografů z roku 1947 pod názvem Strakonice v revoluci. Následovaly příspěvky Strakonické televize Osvobození Strakonice 1945 (reportáž z roku 2008), Katovice – připomínka pátera J. Jílka (reportáž 2008) a Medailon Evy Václavíkové, ukryvaného dítěte ze smíšené židovské rodiny (2015).

Na 7. května připravili kurátoři výstavy pro veřejnost procházku městem. Prostřednictvím pamětních desek nacházejících se na různých místech připomněli zúčastněným židovskou komunitu a její oběti, dále oběti z řad odbojových pracovníků a vybrané významné události strakonické historie.

Pohřeb padlých ve Strakonících 10. května 1945

5.17 | Dny otevřených ateliérů

Mgr. Marie Kotlíková

V sobotu 11. října 2025 se muzeum zapojilo do Dnů otevřených ateliérů (DOA) v Jihočeském kraji prostřednictvím komentované prohlídky nové expozice loutek, besedy s loutkáři a loutkovým divadlem. Hostem besedy byli Hana Čížková a Petr Záleský.

Hana Čížková je česká řezbářka, loutkářka a výtvarnice, která se dlouhodobě věnuje výrobě dřevěných loutek, jež oživuje mimo jiné v autorském loutkovém divadle. Pochází z Plzně, kde se už od dětství věnovala loutkovému divadlu. Postupně se vypracovala v profesionálku – působila např. v Divadle Alfa, ve Studiu Jiřího Trnky nebo spolupracovala s loutkářskými muzei. Ve své tvorbě kombinuje řemeslnou dřevořezbu s divadelní praxí; vyrábí originální loutky i drobné výtvarné objekty.

Petr Záleský je strakonický ochotník, hudebník, řezbář, loutkoherec a všestranná kulturní osobnost. Svůj herecký talent během Dne otevřených ateliérů potvrdil i před smíšeným publikem ve dvou loutkových pohádkách. Perníkovou chaloupkou v klasickém podání zaujal zejména malé diváky. Druhou, moderní, O kohoutkovi a slepičce pobavil dospělé publikum snad ještě víc než dětské osazenstvo.

Do akce DOA ve Strakonici se zapojili také kolegové z Knihodělny a muzea Bedřicha Zákosteleckého při Šmidingerově knihovně stejně jako místní výtvarnice Bc. Eliška Švecová prostřednictvím svého EL ČEKO – ATELIÉRu.

Loutkoherec Petr Záleský

5.18 | Haj, husičky...

Mgr. Blanka Madová

Velikonoční výstava „Haj, husičky“ přiblížila ve svém úvodu pomocí pastýřských pomůcek zvyklosti spojené s pastvou domácího dobytka. Tematicky rozdělené části mapovaly užitek jednotlivých druhů domácího dobytka – získávané potravinové produkty, využití a zpracování různých živočišných surovin. Jeden blok se zaměřil na skot domácí. Plechové díže, keramické krajáče, různé máselnice a dřevěné formy na máslo připomněly zpracování mléka. Následovala část věnovaná ovčím a kozám. Vedle oděvů vyrobených z vlny a různých druhů usní se vyjímalo náčiní na zpracování vlny. Oživení na výstavě poskytl koutek dětských jarních her, písniček a říkanek, kde si malí i velcí návštěvníci mohli vyzkoušet hry podobné těm, kterými si děti krátily dlouhé chvíle na pastvě. Začíst se mohli i do dětských říkanek, návodů starých her či si v dotykové obrazovce prohlédnout pohledy s domácími zvířaty. Poté následovala část věnovaná drůbeži (slepice, kachna, husa). Zajímavými exponáty se staly proutěná kukaň na kvočnu a slaměné hnízdo pro husu sedící na vejcích. Výstavu uzavíral blok věnující se využití koní - koňských žíní (housle se smyčcem, štetka na holení, křeslo vypolstrované směsí s přídavkem koňských žíní). Vystavené prsteny zhotovené z koňských žíní představily zručnost našich předků.

Velikonoční výstava se tradičně konala v kapitulní síni. V sousedním ambitu doplnily výstavu působivé jarní dekorace, které vytvořily mateřské a základní školy i různá sdružení. Výstavu navštívilo mnoho tříd prvního stupně. Školáky prováděla kurátorka výstavy Blanka Madová. Zkrátka nepřišli ani dospělí. Ti se kromě jiného při čtení textových panelů mohli dozvědět, kdo nebo co je entýk, fešák či macek a za jakého počasí nejlépe vyvětrat vlněné deky...

Jarní výstavu doplnily dekorace, které vytvořily děti z mateřských a základních škol

5.19 | 100 let aviatiky ve Strakonících

Mgr. Robert Malota

Významné výročí činnosti strakonického aeroklubu si připomněli účastníci komponovaného pořadu pod názvem Dotknout se mraků. Kapitulní síň hradu zaplnila bezmála stovka diváků, aby vedle filmových ukázek a fotografií sledovala i rozhovory se zajímavými hosty.

Autor a moderátor pořadu Robert Malota připomněl začátky létání ve Strakonících před druhou světovou válkou, dále 50. až 60. léta, období normalizace a činnost klubu po roce 1989. Vzpomínalo se na nejvýraznější osobnosti strakonické aviatiky, například Jana Vondryse, Rudolfa Měšťana či Václava Kollrose. Divákům se kromě jiných představili rovněž otec a syn Chládkové, kteří Českou republiku reprezentují v parašutismu.

Vrcholem komponovaného pořadu byl křest publikace 100 let létání ve Strakonících, již sestavili členové aeroklubu Zdeněk Junek s Andreou Chládkovou. Kniha se věnuje i sportovnímu létání, parašutismu a létání na ultralehkých strojích, čímž tvoří historicky cenný dokument jedné z výrazných aktivit ve Strakonících.

Otec a syn Chládkové, čeští reprezentanti v parašutismu

5.20 | Přednáškový cyklus muzea

Mgr. Kateřina Šmídová

V roce 2025 tradičně proběhl jarní i podzimní přednáškový cyklus muzea. Zúčastnilo se 361 posluchačů, což je o 60 zájemců více než v roce 2024. Snažíme se, aby přednášky pro veřejnost byly co nejzajímavější a přinášely nejen nové informace, ale i potěšení.

Jarní přednáškový cyklus:

Přednášející	Název přednášky	Termín konání	Účast
RNDr. Petr Rojík, PhD.	Český cín a cínové hornictví	12. 3.	13
prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc.	Kladivo na čarodějnice-mýtus a realita H. F. Bobliga	25. 3.	30
Mgr. Blanka Rozkošná	Po stopách Přemysla Otakara II.	1. 4.	24
Mgr. Martin Pták	Archeologie 2. světové války	15. 4.	22
prof. Jiří Krejčí	Hra na historické nástroje jako jedna z cest úcty k tradici	29. 4.	20
PhDr. Miroslav Žitný	„Na Podsrp půjdu dnes s tím naším procesím...”	13. 5.	26

Podzimní přednáškový cyklus:

Přednášející	Název přednášky	Termín konání	Účast
PhDr. Jiří Chvojka	Česká jména a příjmení	23. 9.	30
Mgr. R. Malota + hosté	Dotknout se mraků aneb 100 let aviatiky ve Strakonících	8. 10.	88
PhDr. Jiří Prášek	Irákem ve stopách doktorky z domu Trubačů	23. 10.	44
Mgr. Blanka Madová	Karel Bubla, zakladatel strakonické zbrojovky	11. 11.	24
prof. PhDr. Ing. Jan Royt, PhD.	Deskový obraz s námětem Zvěstování Panně Marii ze Strakonice a středověké malířství v jihozápadních Čechách	25. 11.	40

Přednášky se konaly vždy od 17 hodin ve třech různých prostorách. Sedm přednášek se uskutečnilo ve víceúčelovém sále MSP, tři přednášky v kapitulní síni strakonického hradu a jedna přednáška se z důvodu obsazenosti vlastních prostor konala ve společenském sále Šmídingerovy knihovny. Na doзору u těchto přednášek se vystřídali Mgr. Irena Novotná, Mgr. Kateřina Šmídová, Ludmila Vilánková, Mgr. Blanka Madová, Mgr. Vlastimil Král a Mgr. Jana Králová.

Mimo těchto přednáškových cyklů se 22. listopadu konala beseda Mgr. Roberta Maloty a dvou středoškolských pedagogů se studenty strakonického gymnázia na téma „17. listopad a současnost“. Do komunitního centra 1415 ve Strakonících přišlo celkem 164 gymnazistů.

Pracovníci odborného oddělení muzea též pravidelně přednášeli v Domově seniorů Lidická a Rybníční. Přednášky se konaly pravidelně vždy 1 x za měsíc vyjma letních prázdnin. Celkem se sešlo 486 posluchačů. Opět tedy jde o navýšení o 64 účastníků.

Pracovníci odborného oddělení v roce 2025 prezentovali tyto přednášky:

Pracovník OOP	Název přednášky	Termín (Lidická)	Účast (Lidická)	Termín (Rybníční)	Účast (Rybníční)
Mr. Irena Novotná	Masopusty	29. 1.	19	30. 1.	31
Ludmila Vilánková	Vzpomínky pošumavských muzikantů	20. 2.	21	26. 2.	36
Mgr. Blanka Madová	Pasení a využití domácího dobytky	20. 3.	15	19. 3.	36
Mgr. Martin Klecán	Středověké lékařství	24. 4.	14	30. 4.	30
Mgr. Robert Malota	Turistické cíle na Strakonicku	22. 5.	22	28. 5.	31
Mgr. Blanka Madová	Kraselov - sv. Vavřinec	26. 6.	18	25. 6.	29
Mgr. Vlastimil Král	Archeologický výzkum na Častavíně	18. 9.	20	24. 9.	26
Bc. Eliška Švecová	Jarko Dvořák Šumavský, A. Hanš, J. Rejžek	30. 10.	16	29. 10.	30
Mgr. Kateřina Šmídová	Oltářní desky a jejich restaurování	20. 11.	18	25. 11.	22
Ludmila Vilánková	Vánoční příběhy	4. 12.	17	10. 12.	35

5.21 | Spolupráce s římskokatolickou farností

Mgr. Blanka Madová

Tradiční spolupráce s římskokatolickou farností pokračovala i v roce 2025, a to formou podílu na průvodcovství v kostele sv. Prokopa. Dne 14. září 2025 navštívila kostel skupina příznivců webu Stavitelé katedrál, pro kterou připravil historik umění PhDr. Peter Kováč exkurzi po architektonických památkách jižních Čech. Do programu zařadil i strakonický hrad s kostelem sv. Prokopa.

Na žádost farníků z Katovic historička muzea pro Noc kostelů zmapovala historii kostela sv. Vavřince v Kraselově a připravila průvodcovské slovo pro komentovanou prohlídku. Noc kostelů s koncertem prachatického farního sboru a komentovanou prohlídkou přilákala do Kraselova mnoho místních stejně jako zájemce ze Strakonice i okolí. Připomenout si historii přišel i pan Dlauhoweský, příslušník rodu, který měl Kraselov dlouhá staletí v majetku.

Noc kostelů v kraselovském kostele sv. Vavřince

6.0 | Oddělení ekonomické

6.1 | Statistika návštěvnosti za rok 2025

Miroslava Francová

1. HRAD STRAKONICE	57016
z toho:	
Expozice hradní palác	2891
Expozice Maltézský řád	8788
Expozice komplet	13320
ostatní akce hrad	32017
2. VERNISÁŽE, VÝSTAVY, U3V, PŘEDNÁŠKY	13519
Výstavy černá kuchyně	87
Výstavy jelenka, výstavka, mazhaus	7907
Výstavy KS	4548
Vernisáže, přednášky, U3V	977
3. EDUKAČNÍ PROGRAMY	5727
4. MLÝN HOSLOVICE	15765
z toho:	
Prohlídky areálu	6479
Akce na mlýně	9286
Celkem	92027

6.2 | Rozbor hospodaření za rok 2025

Renata Ouředníková

Rok 2025 v ekonomickém oddělení byl náročný převážně z toho důvodu, že jsme od ledna přecházeli na nový mzdový program Gordic a vzhledem k tomu, že průvodce na hradě i v Hoslovicích máme v režimu nepravidelné pracovní doby, bylo náročné správně vše nastavit, synchronizovat s docházkovým systémem. Bylo nutné zaktualizovat všechny sestavy. Dále nastavení zaručené mzdy, následné kontroly správnosti výpočtu. Zůstává náročná administrativa s dohodami o provedení práce. Stále pokračujeme v účtování podle Metodiky účetnictví pro vedení pomocného analytického přehledu.

V roce 2025 jsme se stali osobou identifikovanou k DPH, takže každý měsíc zpracováváme příznání k DPH.

Byl zaveden systém digitalizace oběhu účetních dokladů, zatím u objednávek. Probíhá příprava digitalizace faktur s napojením na objednávky a následné platby.

V tomto roce jsme také přecházeli z metropolitní datové sítě, kterou spravovalo Město Strakonice, na naše vlastní internetové připojení, takže bylo nutné vše zajistit, objednat potřebné služby a komponenty.

Co se týká FKSP, čerpáme z něj část stravovacího paušálu ve výši 8,- Kč (celková výše paušálu 80,- Kč na den), zbývající část 72,- Kč čerpáme z provozního příspěvku. Dále 2.400,- Kč ročně čerpá každý zaměstnanec podle jeho zvážení buď na produkty na stáří nebo různé kulturní, sportovní akce, vitamíny, rekreaci.

Rok 2025 se nesl v duchu příprav na dvě velké investiční akce, které jsou částečně realizovány v roce 2025 a dále v roce 2026.

1. Přístřešek pro zemědělské stroje - úpravy objektu s přístavbou v Hoslovicích.

Důvodem k realizaci stavby je jednak uzavření stávajícího přístřešku, do kterého již zatéká a je otevřený všem nepříznivým klimatickým vlivům, a dále zvětšení prostorové kapacity pro umístění exponátů. V současné době postupně restaurujeme 56 ks zemědělských strojů, které zde budou umístěny a rozděleny podle jejich využití v jednotlivých ročních obdobích.

Objekt bude mít kromě kvalitního uskladnění strojů a náčiní i rozšířenou funkci – edukační. Stane se místem pro vzdělávací programy pro děti a mládež, tematicky zaměřené na život na statku, polní práce, využití surovin získaných při zemědělské činnosti. K jednotlivým předmětům budou vypracovány základní informace včetně fotografie jejich bývalého využití.

Vstupní část objektu bude navíc obohacena o některé předměty, jejichž praktickou činnost si děti i dospělí budou moci vyzkoušet (ruční mlýnek, obilná těrka, nástroje na zpracování vlny apod.).

Smlouva o dílo byla uzavřena s firmou PV STAV v celkové výši 14.307.992,17 Kč. Realizace začala

14. 11. 2025 a ukončena by měla být v první polovině roku 2026. Na tuto akci byl schválen investiční příspěvek zřizovatele ve výši 15.000.000,- Kč.

2. Vodní hřiště u areálu mlýna v Hoslovicích.

Dlouhodobě se snažíme oslovovat nejen dospělé návštěvníky, ale také děti. Ke mlýnu samozřejmě patří voda, která tvoří pohon celého zařízení. Právě z tohoto důvodu chceme doplnit areál o hřiště vodní. Dětem by mělo přinést nejen zábavu, ale i poučení. Např. ukázka pohonu vodního kola na spodní vodu i na vrchní vodu, propojení různými korýtky a stavítky, buchar na nožní pohon, který by názorně ukázal, jak se dříve v hamrech zpracovávalo železo apod.

Tato investiční akce bude hrazena částečně na základě investičního příspěvku kraje ve výši 4.200.000,- Kč a další část ve výši 5.121.000,- Kč bude hrazena z dotačního programu Jihočeského kraje „Rozvoj turistické infrastruktury Jihočeského kraje“.

Stavba by měla být realizována do 08/2026.

Další větší akcí byla výměna druhé doškové střechy v Hoslovicích. Střecha již byla v kritickém stavu, zatékalo do budovy. Cena díla činila 1.239.040,- Kč.

Další významnou věcí bylo uzavření smlouvy s Mgr. Koželuhem na restaurování druhé části oboustranně malované středověké oltářní desky. Dvě desky byly nalezeny při rekonstrukci muzea a jedná se o unikátní nález z poloviny 15. století. Cena smlouvy o dílo činila 699.985,- Kč. Restaurování bylo zdárně dokončeno a na podzim 2025 byl uspořádán komponovaný pořad pro představení těchto desek širší veřejnosti. V roce 2026 se stanou trvalou součástí expozic.

Větší akcí byla také oprava střech na hlavním hradním paláci ve výši 408.775,55 Kč a výměna tiskové hlavy ve výši 83.006,-Kč u velkoformátové tiskárny. Dále jsme provedli revizi elektroinstalace v kancelářích a expozicích v hodnotě 92,565,- Kč.

Zadali jsme výrobu reklamních předmětů s potiskem, názvem a logem Muzea středního Pootaví Strakonice sloužících k propagačním účelům našeho muzea. Pro doplnění sortimentu v pokladně byly nakoupeny různé upomínkové předměty, jako např. pohlednice, magnetky, turistické vizitky.

V červnu a v prosinci proběhly dvě velké akce – Muzejní noc a adventní trhy, se kterými souvisí služby za ozvučení, zastřešení pódia, honoráře pro účinkující.

Další významnou akcí, kterou jsme v roce 2025 poprvé organizovali, byl Advent na mlýně v Hoslovicích. Akce byla velmi úspěšná a účastnily se jí stovky návštěvníků.

Na akci Adventní trhy ve Strakonici se nám podařilo získat od Města Strakonice dotaci ve výši 73.000,- Kč.

Dále jsme vytiskli prestižní kalendář s použitím obrazů z naší sbírky ke 100. výročí založení České spořitelny ve Strakonici. Od České spořitelny jsme obdrželi účelový dar na výtisk tohoto kalendáře ve výši 33.000,- Kč.

Na začátku návštěvní sezóny jsme navýšili vstupné do našich objektů, což nám oproti loňskému roku přineslo značné navýšení tržeb. Zároveň ale i návštěvnost byla o dost vyšší než v předchozím roce.

Také jsme se účastnili dvou velkých archeologických výzkumů. Objem těchto dvou výzkumů byl v hodnotě 366.100,- Kč.

Sbírky muzea byly doplněny o unikátní závodní motocykl ČZ. Jeho pořízení stálo 2.010.000,- Kč. Z toho 2.000.000,- Kč činil investiční příspěvek Jihočeského kraje. Dále jsme z investičního fondu jako doplnění sbírek pořídili obrazy ve výši 80.031,- Kč, historické hudební nástroje ve výši 98.316,- Kč a další drobné sbírkové předměty v částce 56.175,- Kč.

Za uplynulý rok došlo k rozšíření počtu a rozmanitosti akcí, které muzeum pořádá pro veřejnost. Se všemi těmito akcemi souvisí zvýšené náklady na marketing.

Bylo připraveno celkem:

- 15 výstav
- 41 akcí pro veřejnost pořádaných muzeem
- 10 workshopů
- 8 akcí ve vodním mlýně Hoslovice
- 16 přednášek studijního kurzu v rámci Univerzity třetího věku
- 13 odborných přednášek pro veřejnost pořádaných v muzeu
- 24 odborných přednášek pro veřejnost pořádaných v domovech seniorů a školách
- 257 edukačních programů pro žáky MŠ, ZŠ

Rozšířený počet a pestrost pořádaných akcí kladly v roce 2025 zvýšené nároky na systematickou marketingovou a propagační činnost muzea. Cílem propagace bylo dlouhodobě oslovovat různé cílové skupiny návštěvníků a posilovat povědomí o muzeu jako otevřené a živé kulturní instituci.

Marketingová komunikace byla postavena na kombinaci tradičních a moderních nástrojů – tištěné propagaci (plakáty, letáky, citylighty), spolupráci s regionálními médii a rádii a dále na online marketingu, zejména placené propagaci na sociálních sítích a na webových stránkách muzea. Vzhledem k vysokému počtu realizovaných akcí bylo nutné připravovat větší množství samostatných propagačních kampaní, aby byla zajištěna odpovídající informovanost veřejnosti a návštěvnost jednotlivých akcí.

Co se týká návštěvnosti - hrad Strakonice - roce 2025 navštívilo 43.268 osob (36.891 osob v roce 2024), akce muzea 32.017 osob (24 155 osob v roce 2024), přednášky 977 osob (1546 osob v roce 2024) a areál mlýna Hoslovice 15.765 osob (10 846 osob v roce 2024).

U hospodářské činnosti byl vygenerován zisk ve výši 37.174,- Kč vyplývající z činnosti našeho archeologa.

6.3 | Výsledek hospodaření za rok 2025

Renata Ouředníková

V roce 2025 hospodařilo Muzeum středního Pootaví Strakonice se schváleným rozpočtem ve výši 32, 955 milionu Kč.

Vybrané ukazatele hlavní činnosti za rok 2025

Ukazatel	Skutečnost 2024 Hlavní činnost	Skutečnost 2024 Hospodářská činnost	Schválený rozpočet 2025	Skutečnost Hlavní činnost 2025	Skutečnost Hospodářská činnost 2025
NÁKLADY CELKEM (v tisících Kč)	46194,122	670,031	38045	38271,48	1052,48
Spotřeba materiálu (účet 501)	1058,673	1,7000	880	1067,461	53,521
Spotřeba energie (účet 502)	2335,349	44,044	2500	2613,367	69,751
Prodané zboží (účet 504)	0	387,887	500	0	444,299
Opravy a udržování (účet 511)	13285,730	0	2300	2585,739	0
Cestovné (účet 512)	72,007	0	120	71,163	0
Náklady na reprezentaci (účet 513)	56,691	0	50	87,923	0
Ostatní služby (účet 518)	5180,087	0	3530	5328,717	0
Mzdové náklady včetně náhrad za dočasnou pracovní neschopnost (účet 521)	15252,718	182,122	17300	16616,132	392,073
v tom:					
platy zaměstnanců (AÚ k účtu 521)	14180,079	182,122	16200	15851,833	273,757
OON (AÚ k účtu 521)	1072,639	0	1100	764,299	118,3160
Zákonné sociální pojištění (účet 524)	4696,287	54,278	5605	5341,538	92,836
Jiné sociální pojištění (účet 525)	38,914	0	40	43,624	0
Zákonné sociální náklady (účet 527)	650,101	0	870	730,975	0
Jiné sociální náklady (účet 528)	0	00	90	0	0
Tvorba fondů (účet 548)	5,000	0	0	0	0
Daně a poplatky (sk. 53)	4,460	0	20	11,203	0

Ukazatel	Skutečnost 2024 Hlavní činnost	Skutečnost 2024 Hospodářská činnost	Schválený rozpočet 2025	Skutečnost Hlavní činnost 2025	Skutečnost Hospodářská činnost 2025
Odpisy dlouhodobého majetku (účet 551)	2923,555	0	3100	3046,446	0
Náklady z drobného dlouhodobého majetku (účet 558)	591,509	0	1100	679,136	0
Daň z příjmů (sk. 59)	0	0	0	0	0
Ostatní náklady jinde neuvedené	43,041	0	40	48,052	0
VÝNOSY CELKEM	46204,288	695,025	38045	38283,444	1089,654
Výnosy z prodeje vlastních výrobků (účet 601)	0	0	0	0	0
Výnosy z prodeje služeb (účet 602)	1597,460	62,000	1910	3025,158	404,100
Výnosy z pronájmu (účet 603)	0	92,904	80	0	70,509
Výnosy z prodaného zboží (účet 604)	0	540,121	800	0	615,045
Čerpání fondů (účet 648)	11295,577	0	0	33	0
Ostatní výnosy z činnosti, z prodeje maj. (účet 649, 646)	5,000	0	0	0,003	0
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů (účet 672)	33293,414	0	35255	35215,408	0
příspěvek na provoz od zřizovatele (AÚ k účtu 672)	31000	0	32955	32955	0
dotace ze státního rozpočtu a státních fondů (AÚ k účtu 672)	106	0	0	73	0
výnosy odpovídající výši odpisů dlouhodobého majetku pořízeného zcela nebo zčásti z investičního transferu (AÚ k účtu 672)	2187,414	0	2300	2187,408	0
Ostatní výnosy jinde neuvedené	12,837	0	0	9,875	0
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ	10,166	24,994	0	11,964	37,174

Hospodářský výsledek

Hospodářský výsledek z hlavní činnosti za rok 2025

11.964,82 Kč

Hospodářský výsledek za hospodářskou činnost

37.174,00 Kč

Rozdíl – ztráta

0

Hospodářský výsledek za rok 2025 činí celkem 49.138,82 Kč a žádáme o převod do rezervního fondu.

Schválený příspěvek na provoz činil

32.955.000 Kč

Spotřeba materiálu (501)

• stoly určené pro výstavy, tepovač, zářivky	19.647,00 Kč
• benzín a olej do služebních aut	50.990,15 Kč
• kancelářské potřeby	26.402,36 Kč
• úklidové a čisticí prostředky	67.494,91 Kč
• spotřeba materiálu pro dílnu, materiál na opravy, suroviny pro pořád. akcí	96.031,54 Kč
• materiál vydaný na propagaci	449.551,10 Kč
• OOPP	10.250,00 Kč
• tiskoviny pro knihovnu, kanceláře	10.416,00 Kč
• materiál pro tiskárny, tonery, inkoust	160.449,71 Kč
• materiál výstavy	37.486,40 Kč
• obaly, krabice	27.198,58 Kč
• materiál edukace	111.543,77 Kč

Spotřeba energie (502)

Oproti roku 2024 došlo k navýšení nákladů na energie z důvodu zvýšení ceny tepla, větší spotřeby el. energie v roce 2025.

• Topení	1.881.282,53 Kč
• Elektřina	660.084,60 Kč
• Vodné a stočné	72.000,00 Kč

Změna stavu zásob vlastní výroby (508)

Na tomto účtu jsou zaúčtovány knihy Škola hry na dudy. Kniha byla vydána v roce 2024 naší organizací a cena byla počítána z nákladů mezd a služeb tiskárny.

31.579,47 Kč

Opravy a udržování (511)

Z provozních prostředků bylo financováno např.:

• oprava elektroinstalace	75.813,00 Kč
• opravy služebních aut	9.740,00 Kč
• restaurování 2. části unikátní dřevěné desky	699.985,00 Kč
• výměna doškové krytiny 2. střechy v Hoslovicích	1.239.040,00 Kč
• výměna tiskové hlavy u multifunkční tiskárny	83.006,00 Kč
• oprava střechy na Jelence	408.775,55 Kč
• drobné opravy	37.800,00 Kč

Ostatní služby (518)

V souvislosti s vyšší návštěvností a větším počtem akcí byly v roce 2025 vyšší náklady na propagaci muzea. Měsíčně platíme poplatky META, Google, Seznam. Reklamy zadáváme do tisku – MAFRA, Vydavatelství Labe Media. Do rozhlasu Media Club, dále billboardy, citylighty.

Vybrané činnosti:

• předplatné	14.648,86 Kč
• poplatky OSA	29.189,28 Kč
• drobný majetek	5.000,00 Kč
• honoráře akce	615.451,00 Kč
• služby webové stránky	139.131,77 Kč
• praní prádla	13.685,00 Kč
• revize	192.897,83 Kč
• telefony pevná, mobilní síť	45.807,48 Kč
• servisní služby	342.537,52 Kč
• služby spojené s pořádáním akcí muzea	908.729,74 Kč
• služby spojené se služ. automobily	20.301,24 Kč
• internet	30.858,82 Kč
• školení	23.180,00 Kč
• tisk letáků, plakátů	33.845,70 Kč
• výlepy plakátů	74.868,50 Kč
• pronájem výstavy	275.200,00 Kč
• likvidace odpadu	28.466,19 Kč
• pronájem nebytových prostor kanceláře, garáže	269.867,24 Kč
• pronájem sbírk. předmětů expozice	26.500,00 Kč
• poštovné	8.200,00 Kč
• marketingové služby	1.836.609,21 Kč
• ost. služby, veletrhy, zahr. cesty, ubytování	63.938,75 Kč
• poplatky dat. služby, licence, domény	285.094,34 Kč
• bankovní poplatky	44.708,73 Kč

Platy zaměstnanců (521)

K 31. 12. 2025 má Muzeum středního Pootaví skutečně ve stavu 33 zaměstnanců, z toho 1 zaměstnanec pracujícího na zkrácený šestihodinový úvazek.

V roce 2025 byla uzavřena 84x DPP. Jedná se především o sezónní pracovníky v pokladně ve Strakonících, Hoslovicích, uklízečka v kancelářích ve Strakonících, uklízečka v objektu vodního mlýna v Hoslovicích, účinkující v Hoslovicích, odborné přednášky, vystupující na akcích Muzea – adventní trhy, muzejní noc.

• platy stálých pracovníků, nemocenské dávky	15.851.833,84 Kč
• výplata DPP	764.299,02 Kč

Průměrný plat za rok 2025

40.029,88 Kč

Odvody sociálního a zdravotního pojištění (524)

S výplatami přímo souvisí zákonný odvod sociálního a zdravotního pojištění dle zákona.

V roce 2025 odvody celkem činily 5.341.538,23 Kč

Jiné sociální pojištění (525)

Zákonná pojišťná odpovědnost odváděná pojišťovně Kooperativa,

Vienna Insurance Group, a.s. vždy za uplynulé čtvrtletí na čtvrtletí následující 43.624,44 Kč

Zákonné sociální náklady (527)

Položka zahrnuje náklady na jednotný příděl do fondu FKSP, náklady na závodní preventivní péči, náklady na školení zvyšující odbornost zaměstnanců, náklady na příspěvek na stravování pro zaměstnance.

- jednotný příděl do FKSP 161.255,91 Kč
- náklady na stravování zaměstnanců 492.408,00 Kč
- školení zvyšující odbornost zaměstnanců 77.311,52 Kč

V roce 2025 se zaměstnanci zúčastnili např. těchto školení: proškolení pracovníků oddělení programu a propagace ohledně produkce akcí pro veřejnost, proškolení pracovníků ekonomického oddělení ohledně novely Zákoníku práce, spisové služby, účetní závěrky, cestovného, inventarizace majetku a kurz současného umění pro kurátorku odborného oddělení.

Odpisy (účet 551)

Stav k 31. 12. 2025 3.046.446,00 Kč

- Odpisy s transferem IROP 2.024.593,26 Kč (čerp. z účtu 403)
- Odpisy s transferem Hoslovice 162.815,22 Kč (čerp. z účtu 403)
- Odpisy DHM bez transferu 859.037,52 Kč

Náklady z drobného dlouhodobého majetku (558)

Náklady na účtu 558 se skládají:

- HW aplikace Sophes 2 ks 60.184,19 Kč
- mobilní telefon marketing, správa soc. sítí 37.478,00 Kč
- osazení dopr. značek a závor cesta a parkoviště Hoslovice 69.000,25 Kč
- doplnění osvětlení muzejní knihovny 144.990,67 Kč
- krytina a materiál přístřešek v Hoslovicích 57.590,00 Kč
- notebook 22.026,00 Kč
- skartovačka 32.056,00 Kč
- světelné lišty k doplnění expozic 85.701,88 Kč
- zrnotěrka 8.000,00 Kč
- bubnová česačka 16.820,00 Kč
- umělé stromky do expozic 17.279,98 Kč
- loutky 12.523,50 Kč
- další drobný majetek 115.485,60 Kč

VÝNOSY:

Výnosy z prodeje služeb (602)

• tržby ze vstupného ve Strakonících	2.366.631,00 Kč
• tržby ze vstupného v Hoslovicích	556.542,00 Kč
• tržby za edukační programy	101.985,00 Kč

Čerpání fondů (648)

Na tomto účtu je zaúčtováno čerpání účelového daru
České spořitelny na výrobu kalendáře.

33.000,00 Kč

Úroky (662)

Zde je zaúčtován úrok z termínovaného vkladu.

9.875,00 Kč

Výnosy z transferů (672)

• schválený provozní příspěvek po úpravách	32.955.000,00 Kč
• výnosy pokrývající odpisy z transferu budovy v Hoslovicích (403)	162.815,22 Kč
• výnosy pokrývající odpisy investic pořízených z IROP (403)	2.024.593,26 Kč
• dotace Města Strakonice na pořádání adventních trhů	73.000,00 Kč

Investiční dotace schválená v roce 2025 - realizace v roce 2026

Poskytovatel dotace	číslo rozhodnutí	Investice	Název projektu	Dotace Kč
Dotační program Jihočeského kraje/MMR	Rozvoj turistické infrastruktury	Investice	Vodní hřiště u areálu mlýna v Hoslovicích	5.120.803,-

Neinvestiční účelové dotace v roce 2025

Poskytovatel dotace	Investice / Neinvestice	Název projektu	Dotace Kč
Město Strakonice	Neinvestice	Pořádání adventních trhů	73.000,-

Účelový dar v roce 2025

Poskytovatel daru	Investice / Neinvestice	Název projektu	Dotace Kč
Česká spořitelna	Neinvestice	Výroba 300 ks kalendářů	33.000,-

Tvorba a užití fondů

Fond reprodukce (účet 416)

2.649.381,62

počáteční stav k 31. 12. 2024

Tvorba:

• investiční příspěvek od zřizovatele nákup sbírk. předmětu „závod. motocykl ČZ“	2.000.000,00 Kč
• investiční příspěvek od zřizovatele na stavbu otevřeného depozitáře Hoslovice	3.000.000,00 Kč
• odpisy investičního majetku	615.949,40 Kč
• odpisy multifunkční budova Hoslovice	18.096,78 Kč
• odpisy inv. majetku pořízeného z vlastních prostředků kofin. podílu od zřizovatele	224.991,34 Kč
Celkem	10.527.419,64 Kč

Čerpání:

• pořízení sbírkových a uměl. předmětů-motocykl, hudební nástroje, obrazy	2.244.522,00 Kč
• úhrada faktury na komunikaci a parkoviště v Hoslovicích (zaúčt. r. 24, úhrada r. 25)	1.400.144,04 Kč
• náklady spojené se stavbou depozitáře	3.606.010,79 Kč
• odvod fin. prostředků zřizovateli-odkup pozemku cesta Hoslovice	487.458,00 Kč
• náklady na stavbu vodního hřiště v Hoslovicích	262.268,71 Kč
• projektor	48.390,00 Kč
• mlýnek Hoslovice vodní hřiště	45.000,00 Kč
• návrh na vitrínu model Maltéz. řádu	18.150,00 Kč
• pořízení modulů Gordic	60.450,39 Kč
Celkem	8.172.393,93 Kč

Konečný stav účtu 416 k 31.12. 2025

336.025,21 Kč

Pořízení sbírkových předmětů rok 2025

obrazy Peleška	7 900,00
obrazy Koubek	20 000,00
obraz Rychtář	5 000,00
obraz Moravec	4 000,00
obraz Verich	5 000,00
obraz Rejžek	900,00
obrázky Horba	2 000,00
obraz Kohout	4 551,00
obraz Ulrich	5 550,00
kresby Ševít	6 000,00
kresby Nosek	6 180,00
aukční dům Bl. obrazy	2 700,00
obraz Stehlík	3 750,00
soubor kreseb	2 000,00
obraz dudák	4 500,00
motocykl záv. ČZ 350	2 010 000,00
štočky, odznaky	4 500,00
model letadla	10 000,00
rukávy a límce	13 905,00
textilní panenky	1 690,00
razítka - štočky	5 000,00
fezy	6 000,00
valovka	6 100,00
příručka skútr ČZ	200,00
mozaiková rozeta	5 000,00
plaketa	480,00
řehtačka	300,00
betlém v lahvi	3 000,00
torzo dud	9 816,00
klarinet	9 000,00
sbírka hud. nástr.	41 000,00
hračka dudy	2 500,00
historické nástr.	36 000,00
Celkem	2 244 522,00

Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)

Zůstatek k 31. 12. 2025 se skládá:

• architektonická studie na zpřístupnění krovu nad Jelenkou a mázhausem (budoucí investice)	289.166,00 Kč
• studie a projekt Vodní hřiště Hoslovice (investice 2026)	262.268,71 Kč
• správní poplatek venkovní informační systém (budoucí investice)	500,00 Kč
• studie, geolog. průzkum, projekt, fa stav. práce Otevřený depozitář Hoslovice (investice 2026)	3.691.010,79 Kč
• projekt na vitrínu na model MŘ umístěný v expozici (investice 2026)	18.150,00 Kč

Náklady příštích období (381)

Vyfakturované náklady, které byly uhrazeny v roce 2025 a budou předmětem zaúčtování do nákladů roku 2026:

• nájemné nebytových prostor na 1.Q 2026	25.223,00 Kč
• pojištění odpovědnosti na škodu	27.450,80 Kč
• chat GPT	24.041,45 Kč
• program Freeloo	17.417,14 Kč
• webové stránky	51.404,78 Kč
• podpora SW-licence, emaily	5.139,68 Kč
• předplatné	5.441,95 Kč
• PHM	2.789,88 Kč
• poplatek Adobe	37.345,44 Kč
• poplatek ICOM r. 26	15.231,00 Kč
• dálniční známka	1.116,38 Kč
• doména, cloud, certifikát	3.507,37 Kč
• náklady do roku 2027 (z roku 2023, 2024)	29.722,37 Kč

Fond kulturních a sociálních potřeb (účet 412)

Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP) je tvořen ve výši 1 % skutečně vyplacených mzdových prostředků a náhrad zaměstnancům za rok 2025. Čerpání fondu probíhá na základě vnitřní směrnice a slouží na podporu produktů ve stáří, kulturních, sportovních, rekreačních služeb, vitamínových prostředků – čerpání 75.170,- Kč. Dále na úhradu části stravovacího paušálu – 54.712,- Kč. Krytí fondu je účtováno na účtu 243 a vyrovnání tvorby a čerpání fondu bylo provedeno v lednu 2026.

Pohyby fondu FKSP za rok 2025:

PS účtu 412	185.016,14 Kč
Tvorba	161.255,91 Kč
Čerpání celkem	129.882,00 Kč
Zůstatek účtu 412 k 31. 12. 2025	216.390,05 Kč

Čerpání FKSP:

Příspěvek na stravovací paušál	54.712,00 Kč
Příspěvek na podporu produktů ve stáří zaměstnanců	75.170,00 Kč
Celkem	129.882,00 Kč

Krytí FKSP na účtu 243:

PS k 1. 1. 2025	185.016,14 Kč
Zůstatek účtu 243 k 31. 12. 2025	205.973,25 Kč
V lednu dojde k vyrovnání tvorby a čerpání	10.416,80 Kč
Stav účtu 243 v lednu 2025	216.390,05 Kč

Rezervní fond (účet 413 + účet 414)

Fond rezervní je tvořen dvěma účty. Na účtu 413 je účtováno o výsledcích hospodaření, jejich přiděl a čerpání dle rozhodnutí zřizovatele. Na účtu 414 jsou zaúčtovány neinvestiční náklady, se souhlasem zřizovatele, na kofinancování projektu od IROP MAS I. a II. etapa.

Počáteční stav (413 + 414)

Počáteční stav (413 + 414)	2.187.346,42 Kč
Zaúčtování HV z roku 2024	35.160,53 Kč
Tvorba rezervního fondu_ poskytnutý účelový dar	33.000,00 Kč
Čerpání rezerv. fondu_ poskytnutý účelový	- 33.000,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2025 (413+414)	2 222.506,95 Kč

Fond odměn (účet 411)

Počáteční i konečný stav je beze změn – 623.353,30 Kč.
V roce 2025 nenastalo žádné čerpání tohoto fondu.

Transfery na pořízení dlouhodobého majetku (účet 403)

Na účtu 403 jsou sledovány dva transfery. První je na Multifunkční budovu v Hoslovicích a druhý vyplývá z projektu „Obnova vybraných objektů v areálu NKP hrad Strakonice“ z prostředků IROP.

• počáteční stav k 1. 1. 2024	56.258.294,89 Kč
• snížení transferu na odpisy budovy v Hoslovicích	162.815,22 Kč
• snížení transferu na odpisy DHM pořízeného z IROP	2.024.593,26 Kč
• konečný stav k 31. 12. 2024	54.070.886,41 Kč

Stav pohledávek a závazků

Závazky po splatnosti: ke dni 31. 12. 2025 má MSP Strakonice 1 závazek po splatnosti z důvodu pozdního zaslání faktury. Jedná se o fakturu SPH elektro 6.531,58 Kč splatnou 28. 12. 2025. Byla uhrazena v roce 2026.

Pohledávku po splatnosti: ke dni 31. 12. 2025 eviduje MSP Strakonice jednu vydanou fakturu po splatnosti 2.000,00 Kč. Bude uhrazena v roce 2026.

Seznam veřejných zakázek za rok 2025

Předmět smlouvy	Částka vč. DPH	Firma
Přístřešek pro zemědělské stroje (úpravy objektu s přístavbou v obci Hoslovice)	14.307.992,17	PV STAV eu s.r.o.
Výměna došků – střecha Hoslovice	1.239.040,00	Vlastimil Střítežský

Muzeum středního Pootaví

Strakonice
mmmm

ISBN 978-80-909944-0-9

9 788090 994409